

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
02.11.2021

Зеленодольск
шәһәре

КАРАР
№ 2748

Зеленодольск муниципаль районы яшьләр сәясәте
муниципаль оешмалары хезмәткәрләренең
хезмәте өчен түләү шартлары турында

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2018 елның 14 августындагы 665 номерлы «Татарстан Республикасы дәүләт яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренең хезмәт өчен түләү шартлары турында» карары нигезендә (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 21.06.2019ел, №505, 31.01.2020 ел, №54, 26.07.2021ел, №645 карарлары белән кертелгән үзгәрешләре белән), Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Зеленодольск муниципаль районы яшьләр сәясәте муниципаль оешмалары хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләү шартлары турында, күшымтада каралганча, яңа редакциядә расларга.
2. Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының 2021 елның 12 апрелендәге «Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының 2020 елның 27 августындагы «Зеленодольск муниципаль районы яшьләр сәясәте муниципаль оешмалары хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләү шартлары турында» 1581 номерлы карарына үзгәрешләр керту хакында» (Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының 04.06.2021 ел, № 1242 карары белән кертелгән үзгәрешләр белән) 779 номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.
3. Учреждение житәкчеләренә үzlәренең локаль актларын әлеге карарга туры китерергә.
4. Зеленодольск муниципаль район Советы Аппаратының жәмәгатьчелек, массакуләм мәгълүмат чаралары белән элемтә буенча бүлеккә әлеге каарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләр составындагы Зеленодольск муниципаль районы рәсми порталында (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>) «Интернет» чөлтәрендә урнаштырырга.
5. Әлеге каарның үтәлешен контрольдә тотуны үз жаваплылыгында калдырам.

Житәкче

И.Р. Ганиев

Күшымта
Зеленодольск муниципаль районны
Башкарма комитеты карарына
02.11.2021ел, № 2748

**ЗЕЛЕНОДОЛЬСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ ЯШЫЛӘР СӘЯСӘТЕ
МУНИЦИПАЛЬ ОЕШМАЛАРЫ ХЕЗМӘТКӘРЛӘРЕНЕҢ
ХЕЗМӘТЕ ӨЧЕН ТҮЛӘҮ ШАРТЛАРЫ ТУРЫНДА
НИГЕЗЛӘМӘ**

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Зеленодольск муниципаль районның яшьләр сәясәте муниципаль оешмалары хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләү шартлары турында әлеге нигезләмә (алга таба - яшьләр сәясәте оешмалары) хезмәткәрләрнең окладларын формалаштыру тәртибен, компенсация һәм кызықсындыру сыйфатындағы түләүләр шартларын һәм күләмнәрен, шулай ук аларны билгеләү критерийларын билгели.

2. Әлеге Зеленодольск муниципаль районның яшьләр сәясәте муниципаль оешмалары хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләү шартлары турындағы нигезләмәдә түбәндәге төшенчәләр һәм билгеләмәләр кулланыла:

хезмәт түләү системасы - оешмалар хезмәткәрләре хезмәте өчен түләү шартларын һәм күләмнәрен, база окладлары, эш хакының база ставкалары, вазыйфаи окладлар күләмнәрен кертеп, шулай ук федераль законнар һәм Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокук актлары нигезендә билгеләнгән компенсация һәм стимуллаштыру характеристындағы түләүләрне билгели торган нормалар жыелмасы;

база оклады - Зеленодольск муниципаль районаны физик культура һәм спорт муниципаль оешмалары хезмәткәренең эшче һөнәре буенча яки тиешле һөнәри квалификация тәркемәнә керә торган житәкчә, белгеч, техник башкаручы вазыйфасы буенча һөнәри эшчәнлек гамәлгә ашыручи хезмәткәрләренең минималь оклады (вазыйфаи оклады, эш хакы ставкасы), компенсация һәм стимуллаштыру түләүләрен исәпкә алмыйча;

вазыйфаи оклад - календарь аенда билгеле бер катлаулылыктагы хезмәт (вазыйфаи) бурычларын үтәгән өчен хезмәткәргә хезмәт өчен түләүнәң билгеләнгән күләме, компенсация һәм стимуллаштыру түләүләрен исәпкә алмыйча;

хезмәт хакы (хезмәткәренең эш хакы) - башкарыла торган эшнәң квалификациясенә, катлаулылығына, санына, сыйфатына һәм шартларына бәйле булган хезмәт өчен түләү, шулай ук компенсация һәм стимуллаштыру түләүләре;

компенсация характеристындағы түләүләр - компенсация характеристындағы өстәлмәләр һәм өстәмә түләүләр, шул исәптән нормаль шартлардан тайпыла торган эш өчен һәм компенсация характеристындағы башка түләүләр;

стимуллаштыру характеристындағы түләүләр - стимуллаштыру характеристындағы өстәлмәләр һәм өстәмә түләүләр, премияләр һәм башка бүләкләү өчен түләүләр;

3. Физик культура һәм спорт хезмәткәрләре вазыйфалары һөнәри квалификация тәркемнәре хезмәткәрләренең, мәгариф хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация тәркемнәре хезмәткәрләренең, медицина һәм фармацевтика хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация тәркемнәре хезмәткәрләренең, мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары һөнәри квалификация тәркемнәре хезмәткәрләренең

(алға таба - физик күнде хезмәткәрләре, мәгариф хезмәткәрләре, медицина хезмәткәрләре, мәдәният хезмәткәрләре) Зеленодольск муниципаль районы яшьләр сәясәте муниципаль оешмалары хезмәткәрләренең эш хакы (хезмәте өчен түләү) түбәндәгеләрдән билгеләнә:

вазыйфаи окладлардан;

стимуллаштыру характеристындағы түләүләрдән;

компенсация характеристындағы түләүләрдән.

4. Хезмәткәрнең юнәлеш буенча эш стажы артуга, белем алуға яисә белем алу турында документларын торғызуға, квалификация категориясе бирелүгә, мактаулы исем бирүгә, ведомствоның аерым билгеләре белән бүләкләүгә бәйле рәвештә хезмәткә түләү күләме үзгәргүгә хокук туганда, еллық яисә башка отпусткта булу чорында, аның вакытлыча хезмәткә яраксызлығы чорында, шулай ук аның уртача хезмәт хакы сакланып калган башка чорларда, аның хезмәте өчен түләү күләмен үзгәртү күрсәтелгән чорлар тәмамланганнан соң башкарыла.

5. Зеленодольск муниципаль районы яшьләр сәясәте муниципаль оешмалары житәкчеләре:

белем алу турындағы документларның һәм эш стажын (белгечлек буенча әшләрне, билгеле бер вазыйфада) һәм хезмәткәрләренең вазыйфаи окладлары күләмнәре билгеләнә торган башка нигезләрне тикшерәләр;

ел саен муниципаль Зеленодольск муниципаль районы яшьләр сәясәте муниципаль оешмалары хезмәткәрләренең тарификацион исемлекләр төзиләр һәм раслыйлар;

Зеленодольск муниципаль районы яшьләр сәясәте муниципаль оешмалары хезмәткәрләренең хезмәт хакы күләмен вакытында һәм дөрес билгеләү өчен җавап тоталар.

II. Яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренең база окладларын формалаштыру тәртибе

1. Яшьләр сәясәте оешмаларының физик күнде хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең база окладлары түбәндәгә күләмнәрдә билгеләнә:

Квалификация дәрәжәсе	Вазыйфаның исеме	Аена база окладының күләме, сумнарда		
		төп гомуми белем, урта гомуми белем	квалификацияле эшчеләр, хезмәткәрләр әзерләү программалары буенча урта һөнәри белем, урта звено белгечләрен әзерләү программалары буенча урта	аттестацияне үңышлы узган затка "бакалавр", "магистр" яки "дипломлы белгеч" квалификациясе н бирүне раслаган югары белем

			һөнәри белем, тулы булмаган югары белем	
Икенче дәрәжәдәге физик культура хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме				
Икенче квалификац ия дәрәжәсе	Хореограф	-	11 687	14 220

2. Яшьләр сәясәте оешмалары мәгариф хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең хезмәт хакының база окладлары түбәндәге күләмнәрдә билгеләнә:

Квалификаци я дәрәжәсе	Вазыйфандың исеме	Аена база окладының күләме, сумнарда		
		төп гомуми белем, урта гомуми белем	квалификацияле эшчеләр, хезмәткәрләр әзәрләү программалары буенча урта һөнәри белем, урта звено белгечләрен әзәрләү программалары буенча урта һөнәри белем, тулы булмаган югары белем	аттестацияне уңышлы узган затка "бакалавр", "магистр" яки "дипломлы белгеч" квалификациясе н бирүне раслаган югары белем
1	2	3	4	5

Беренче дәрәжәдәге укыту-ярдәмче персоналның һөнәри квалификация төркеме				
Беренче квалификац ия дәрәжәсе	Укыту бүлеге секретаре	9 489	9 868	-

Икенче дәрәжәдәге укыту-ярдәмче персоналның һөнәри квалификация төркеме				
Беренче квалификац ия дәрәжәсе	Режим буенча дежур	-	10 015	10 020
	Кече тәрбияче	9 550	10 015	
Педагогик хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме				
Беренче	Хезмәт	-	11 680	14 200

квалификация дәрежесе	буенча инструктор			
	Физик культура буенча инструктор	-	11 680	14 200
	Музыкаль житәкче	-	11 680	14 200
Икенче квалификация дәрежесе	Концертмейстер	-	11 687	14 220
	Өстәмә белем бирү педагогы	-	11 687	14 220
	Оештыручы педагог	-	11 687	14 220
	Социаль педагог	-	11 687	14 220
	Тренер- укытучы	-	11 687	14 220
	Методист- инструктор	-	11 687	14 220
Өченче квалификация дәрежесе	Методист	-	-	14 232
	Өлкән методист инструктор	-	-	14 232
	Тәрбиячы	-	11 693	14 232
	Өлкән тренер- укытучы	-	-	14 232
	Педагог- психолог	-	11 693	14 232
Дүртенче квалификация дәрежесе	Өлкән методист	-	-	14 236
	Укытучы- логопед (логопед)	-	-	14 236
	Өлкән тәрбиячы	-	-	14 236
Структур бүлекчәләр житәкчеләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме				
Беренче	Балаларга	-	-	14 301

квалификация дәрежесе	гомуми белем бирү программасын һәм өстәмә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы кабинет, лаборатория, бүлек, бүлекчә, сектор, уқыту-консультация пункты, уқыту (уқыту-житештерү) осталанәсе структур бүлек мәдире (башлығы) һәм балаларга өстәмә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы башка структур бүлекчәләр			
Икенче квалификация дәрежесе	Белем бирү программасын һәм балаларга өстәмә белем бирү программасын тормышка ашыручы аерымланган структур бүлекчә мәдире (башлығы)	-	-	14 364

“Яшьләр белән эшләү буенча белгеч” һәм “Яшьләр белән социаль эш буенча

белгеч” вазыйфаларын биләүче хезмәткәрләрнең база окладлары:

квалификацияле эшчеләр (хезмәткәрләр) өзөрләү программалары буенча урта һөнәри белем, урта звено белгечләрен өзөрләү программалары буенча урта һөнәри белем, тулы булмаган югары белем булганнарының, 11 687 сум тәشكил итә;

аттестацияне уңышлы узган затка “бакалавр”, “магистр” яки “дипломлы белгеч” квалификацияләре белән расланган югары һөнәри белем – 14 220 сум.

3. Яшьләр сәясәте оешмалары медицина хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең база окладлары түбәндәгә күләмнәрдә билгеләнә:

Квалификация дәрәжәсе	Вазыйфа исеме	Аена төп оклады күләме, сумнарда
Урта медицина һәм фармацевтика персоналы вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме		
Икенче квалификация дәрәжәсе	Диета буенча шәфкатъ туташы	10 500
Өченче квалификация дәрәжәсе	Шәфкатъ туташы	11 000
	Массаж буенча шәфкатъ туташы	
Табиблар һәм провизорлар вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме		
Икенче квалификация дәрәжәсе	Табиб-белгечләр (өченче һәм дүртенче квалификация дәрәжәсенә кертелгән табиб-белгечләрдән тыш)	14 200

Яшьләр сәясәте оешмаларының медицина хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләре өчен тармакның база окладына өстенлек коэффициенты кулланыла. Тармакның өстенлекле коэффициенты күләме 1,1 процент тәشكил итә.

Әлеге коэффициентны база окладына карата куллану яңа төп оклады барлыкка кiterә һәм компенсация һәм кызықсындыру сыйфатындағы түләүләр исәпләнгәндә исәпкә алына.

4. Яшьләр сәясәте оешмаларының мәдәният хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең база окладлары түбәндәгә күләмнәрдә билгеләнә:

Вазыйфа исеме	Аена база оклады күләме, сумнарда		
	төп гомуми белем, урта гомуми белем	квалификацияле эшчеләр, хезмәткәрләр өзөрләү программалары буенча урта һөнәри	аттестацияне уңышлы үткән затка “бакалавр”, “магистр” яисә “дипломлы белгеч” бирү

		белем, урта звено белгечләрен өзөрләү программалары буенча урта һәнәри белем, тулы булмаган югары белем	белән расланган югары һәнәри белем
1	2	3	4
"Техник башкаручылар һәм ярдәмче состав артистлары вазыйфалары" һәнәри квалификация тәркеме			
Билетләр буенча контролер	9 489	-	-
"Урта звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары" һәнәри квалификация тәркеме			
Аккомпаниатор	-	10 000	10 300
Костюмнар буенча мәдир	-	10 000	10 300
Мәдәни чаралар оештыручы	-	10 000	10 300
Түгәрәк, һәвәскәр берләшмә, қызықсынулар буенча клуб житәкчесе	-	10 000	10 300
"Әйдәп баручы звеноның мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары" һәнәри квалификация тәркеме			
Аккомпаниатор- концертмейстер	-	10 500	13 000
Тавыш операторы	-	10 500	13 000
Кинооператор	-	10 500	13 000
Китапханә, музей һәм башка шундый учреждениеләр һәм оешмалар мөхәррире	-	10 500	13 000
Клуб эше методикасы буенча белгеч	-	10 500	13 000
Үт кую буенча рәссам	-	10 500	13 000
Декоратор-рәссам	-	10 500	13 000
Бизәүче рәссам	-	10 500	13 000
Фотограф- рәссам	-	10 500	13 000
"Мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләренең житәкчे составы вазыйфалары" һәнәри квалификация тәркеме			

Мәдәният йорты (сарае) бүлгеге (секторы), мәдәният һәм ял паркы, халық ижатының фәнни- методик үзәге, халық ижаты йорты, халық мәдәният үзәге (мәдәният һәм ял итү) һәм башка шундай учреждениеләр һәм оешмалар мәдире	-	11 700	14 300
Тавыш режиссеры	-	11 700	14 300
Куючы режиссер	-	11 700	14 300
Режиссер (дирижер, балетмейстер, хормейстер)	-	11 700	14 300
Массакүләм тамашалар режиссеры	-	11 700	14 300
Сәнгать житәкчесе	-	11 700	14 300

Яшьләр сәясәте оешмалары мәдәният хезмәткәрләре өчен тармакның база окладына ёстенлек коэффициенты кулланыла.

Тармакның ёстенлек коэффициенты күләме түбәндәгечә:

"Техник башкаручылар һәм ярдәмче состав артистлары вазыйфалары" һәнәри квалификация төркеме буенча - 1,05;

"Урта звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары" һәнәри квалификация төркеме һәм "Әйдәп баручы звеноның мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары" һәнәри квалификация төркеме буенча - 1,12;

"Мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләренең житәкче составы вазыйфалары" һәнәри квалификация төркеме буенча – 1,25.

Әлеге коэффициентларны база окладына куллану яңа төп оклады барлыкка кiterә һәм компенсация һәм кызыксындыру сыйфатындағы түләүләр исәпләнгендә исәпкә алына.

III. Яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренең хезмәт хакының база оклады (база оклад ставкасы) өчен сәгатьләр нормасы

Яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренең эш вакыты озынлығы Россия Федерациясе Хезмәт кодексы һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары белән билгеләнә.

IV. Яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренең вазыйфаи окладларын формалаштыру тәртибе

Яшьләр сәясәте оешмалары физик культура хезмәткәрләренең, мәгариф

хезмәткәрләренең, медицина хезмәткәрләренең һәм мәдәният хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O_b \times S,$$

биредә:

O_d - яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

O_b - әлеге Нигезләмәнең II бүлеге нигезендә кабул ителә торган яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренең база оклады күләме;

S - яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләре били торган ставкаларның фактик саны.

V. Стимуллаштыру характеристындағы түләүләр

1. Стимуллаштыру характеристадагы түләүләргә хезмәткәрне сыйфатлы хезмәт нәтижәсенә стимуллаштыруга, шулай ук башкарылган эш өчен бүләкләүгә юнәлдерелгән түләүләр керә.

1.1. Стимуллаштыру характеристындағы түләүләр түбәндәгеләрне үз әченә ала:

юнәлеш буенча эш стажы өчен түләүләр;

дәүләт бүләкләре, спорт исемнәре булган өчен түләүләр;

хезмәтнәң интенсивлығы өчен түләүләр;

премия һәм башка кызықсындыру түләүләре;

башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләр;

авыл жирлегендә эшләгән өчен түләү.

2. Яшьләр сәясәте оешмаларының физик культура хезмәткәрләренә стимуллаштыру сыйфатындағы түләүләр күләме һәм тәртибе.

2.1. Квалификация категориясе өчен түләүләр физик культура хезмәткәрләренә, гамәлдәге квалификация категориясе булган очракта, квалификация категориясе гамәлдә булу срокы чикләрендә бирелә һәм түбәндәгә формула буенча исәпләнә:

$$B_{kk} = O_d \times D_{kk},$$

биредә:

B_{kk} - квалификация категориясе өчен түләү;

O_d - яшьләр сәясәте оешмаларының физик культура хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{kk} - квалификация категориясе өчен өстәмә түләү күләме 1 нче таблицада китерелгән.

1 нче таблица

**Физик культура хезмәткәрләренә квалификация категориясе
өчен өстәмә түләүләр күләме**

Квалификация дәрәжәсе	Квалификация категориясе	Өстәмә түләүләр күләме, процентларда
Икенче дәрәжәдәге физик культура хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме		
Икенче	беренче квалификация категориясе	6,0
	югары квалификация категориясе	8,5

Квалификация категориясе өчен түләүләрне билгеләу (үзгәрту) тиешле аттестация комиссиясе тарафыннан уңай карап кабул ителгән көннән башкарыла

2.2. Юнәлеш буенча эш стажы өчен өстәмә түләүләр юнәлеш буенча эшнәң дәвамлылығына карап билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times D_s,$$

биредә:

B_s - юнәлеш буенча эш стажы өчен түләүләр;

O_d - яшьләр сәясәте оешмаларының физик культура хезмәткәрләренең вазыйфай оклады;

D_s - юнәлеш буенча эш стажы өчен өстәмә түләү күләме 2 нче таблицада китерелгән.

2 нче таблица

Юнәлеш буенча эш стажы өчен өстәмә түләүләр күләмнәре

Һөнәри квалификация төркеме исеме	Квалификация дәрәжәсе	Төркем буенча стаж	Өстәмә түләү күләме, процентларда
Икенче дәрәжәдәге физик культура хезмәткәрләре вазыйфалары (2 төркем)	икенче	2 елдан 5 елга кадәр	2,5
		5 елдан 10 елга кадәр	3,5
		10 елдан 15 елга кадәр	4,5
		15 елдан артык	5,5

Юнәлеш буенча эш стажы өчен түләу күләмнәрен билгеләу (үзгәрту), эш стажы үзгәргендә стажны раслаучы документлар оешмада булса, эш стажы өчен түләу күләмен арттыру хокуқын бирә торган стажга ирешкән көннән яки стажны раслың торган кирәклө документ тапшырылғаннан соң башкарыла.

2.3. Дәүләт бүләкләре, спорт исемнәре булган өчен өстәмә түләүләр физик культура хезмәткәрләренә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times D_{pz},$$

биредә:

B_{pz} - дәүләт бүләкләре, спорт исемнәре булган өчен түләүләр;

O_d - яшьләр сәясәте оешмаларының физик культура хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{pz} - дәүләт бүләкләре, спорт исемнәре булган өчен өстәмә түләүләр күләме.

Совет Социалистик Республикалары Союзы составындағы автоном республикаларның, Татарстан Республикасының дәүләт бүләкләре булган өчен өстәмә түләү күләме 6 процент тәшкил итә.

Россия Федерациясенең дәүләт бүләкләре, спорт исемнәре, Совет Социалистик Республикалары Союзының дәүләт бүләкләре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындағы союздаш республикаларның дәүләт бүләкләре булган өчен өстәмә түләү күләме 7 процент тәшкил итә.

Физик культура хезмәткәрләренә түләүләр бирелә торган дәүләт бүләкләре, спорт исемнәре исемлеге әлеге Нигезләмә күшымтасының 1 нче таблицасында китерапләгән.

Дәүләт бүләкләре, спорт исемнәре булган өчен түләү күләмнәрен билгеләу дәүләт бүләгә, спорт исеме бирелгән көннән гамәлгә ашырыла. Ике һәм андан да күбрәк дәүләт бүләкләре, ике һәм андан күбрәк спорт исемнәре булган хезмәткәрләргә аларның булуы өчен түләү хезмәткәр сайлавы буенча дәүләт бүләкләренең берсе буенча билгеләнә.

2.4. Хезмәт интенсивлығы өчен түләүләр физик культура хезмәткәрләренә билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{it} = O_d \times D_{it},$$

биредә:

B_{it} - хезмәт интенсивлығы өчен түләү;

O_d - яшьләр сәясәте оешмаларының физик культура хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{it} - хезмәт интенсивлығы өчен өстәмә түләүләр күләме 41,0 процентка тигез.

3. Яшьләр сәясәте оешмаларының мәгариф хезмәткәрләренә стимуллаштыру характеристындағы түләүләр күләме һәм тәртибе.

3.1. Мәгариф хезмәткәрләренә квалификация категориясе өчен түләүләр, гамәлдәге квалификация категориясе булган очракта, квалификация категориясе гамәлдә булу сргы чикләрендә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kk} = O_d \times D_{kk},$$

биредә:

B_{kk} - квалификация категориясе өчен түләү;

O_d - яшьләр сәясәте оешмаларының физик культура хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{kk} - квалификация категориясе өчен өстәмә түләүләр күләмнәре 3 нче таблицада китерелгән.

3 нче таблица

**Мәгариф хезмәткәрләренә квалификация категориясе өчен
өстәмә түләүләр күләмнәре**

Квалификация дәрәжәсө	Квалификация категориясе	Өстәмә түләүләр күләме, процентларда
Педагогик хезмәткәрләр вазыйфаларының һөнәри квалификация тәркеме		
Беренче	беренче квалификация категориясе	6,0
	югары квалификация категориясе	7,5
Икенче	беренче квалификация категориясе	7,5
	югары квалификация категориясе	10,0
Өченче	беренче квалификация категориясе	8,5
	югары квалификация категориясе	12,5
Дүртөнче	беренче квалификация категориясе	10,0
	югары квалификация категориясе	15,0
Структур бүлекчәләр житәкчеләре вазыйфаларының һөнәри квалификация тәркеме		
Беренче	беренче квалификация категориясе	10,0
	югары квалификация категориясе	15,0
Икенче	беренче квалификация категориясе	10,0
	югары квалификация категориясе	15,0

Квалификация категориясе өчен түләүләрне билгеләү (үзгәрту) тиешле

аттестация комиссиясе тарафыннан уңай карар кабул итегендегі көннен башкарыла.

3.2. Юнәлеш буенча эш стажы өчен түләүләр, һөнәри квалификация төркемнәре киселешендә юнәлеш буенча эш дәвамлылығына каралып, төркемнәр буенча стажга таянып билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times D_s,$$

биредә:

B_s - юнәлеш буенча эш стажы өчен түләүләр;

O_d - яшьләр сәясәте оешмалары мәгариф хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_s - юнәлеш буенча эш стажы өчен өстәмә түләүләр күләме 4 нче таблицада китерелгән.

4 нче таблица

Юнәлеш буенча эш стажы өчен өстәмә түләүләр

Һөнәри квалификация төркеме исеме	Квалификация дәрәжәсе	Төркем буенча стаж	Өстәмә түләүләр күләме, процентларда
Педагогик хезмәткәрләр вазыйфалары	беренче - дүртнече	2 елдан 6 елга кадәр	3,0
		6 елдан 10 елга кадәр	4,5
		10 елдан 15 елга кадәр	5,5
		15 елдан артық	6,5
Структура бүлекчеләре житәкчеләре вазыйфалары	беренче - икенче	2 елдан 6 елга кадәр	3,0
		6 елдан 10 елга кадәр	4,5
		10 елдан 15 елга кадәр	5,5
		15 елдан артық	6,5

Юнәлеш буенча эш стажы өчен түләү күләмнәрен билгеләү (үзгәртү), эш стажы үзгәргендә стажны раслаучы документлар оешмада булса, эш стажы өчен түләү күләмен арттыру хокукуын бирә торган стажга ирешкән көннен яки стажны раслый торган кирәклө документ тапшырылғаннан соң башкарыла.

Педагогик эш стажына 5нче таблица нигезендә мәгариф һәм башка оешмаларда педагогик, житәкчө һәм методик эш исәпкә алына.

5 нче таблица

Эшләгән вакытлары мәгариф хезмәткәрләренең педагогик стажына көртөлә

**торган оешмалар һәм вазыйфалар
исемлеге**

Оешмалар исеме	Вазыйфандың исеме
1	2
Мәгариф оешмалары (шул исәптән югары һөнәри белем бирү оешмалары, югары урта хәрби белем бирү оешмалары, өстәмә һөнәри белем бирү (квалификацияне күтәрү) оешмалары); медицина оешмалары, социаль хәзмәт курсатуна гамәлгә ашыручы медицина оешмалары: бала йортлары, балалар өчен шифаханә, клиникалар, сырхаяханәләр, хастаханәләр h. б., шулай ук өлкәннәр өчен оешмалардагы балалар өчен бүлекләр, палаталар	Укытучылар, мәгәлимнәр, дефектолог укытучылар, укытучы-логопедлар (логопедлар), укытучы -оештыручы (тормыш иминлеге нигезләре, хәрби хәzmәткә әзерлек), физик тәрбия житәкчеләре, өлкән мастерлар, житештерү белеме осталары (шул исәптән транспорт чаралары йөртүчегә өйрәтү, авыл хужалығы машиналарында эшләү, язучы машиналарда эшләү һәм башка оештыру техникасында эшләү), өлкән методистлар, методистлар, өлкән инструкторлар-методистлар, инструкторлар-методистлар (шул исәптән физик культура һәм спорт, туризм буенча), концертмейстерлар, музыка житәкчеләре, өлкән тәрбиячеләр, тәрбиячеләр, сыйныф тәрбиячеләре, социаль педагоглар, педагог-психологлар, педагог-оештыручылар, өстәмә белем бирү педагоглары, өлкән тренер укытучылар, өлкән әйдәп баручылар (пионервожатыйлар), физкультура буенча инструкторлар, хәзмәт буенча инструкторлар, директорлар (начальниклар, мәдирләр), уку-укыту-тәрбия, укыту-житештерү, тәрбия, мәдәни-тәрбия эшләре буенча директор урынбасарлары (начальниклар, мәдирләр), житештерү буенча (эш), чит тел буенча, жәйге укуга әзерлек буенча, гомуми белем бирү әзерлеге буенча, режим буенча, уку-укыту бүлеге мәдирләре (начальниклар): практика белән, укыту-консультация пунктлары, логопед пунктлары, интернатлар, бүлекләр, лабораторияләр, кабинетлар, секцияләр, филиаллар, курслар һәм башка структур бүлекчәләр, аларның эшчәnlеге методик тәэммин ителеш белән бәйле мәгариф (тәрбия) процессы; режим буенча өлкән дежурныйлар, аккомпаниаторлар, культоештыручылар, экскурсоводлар; профессор-укытучылар составы
Барлық исемдәге методик (уку-укыту-методик) оешмалар (кайсы ведомствога буйсынуларына қарамастан)	Секторлар, кабинетлар, лабораторияләр, бүлекләр житәкчеләре, аларның урынбасарлары, мәдирләре; эшчәnlекләре методик тәэммин итүгә бәйле булган фәнни хәzmәткәрләр; өлкән методистлар, методистлар
Мәгариф белән идарә итү органнары һәм белем бирү оешмаларына житәкчелек итүне гамәлгә ашыручы органнار (структур бүлекчәләр).	Житәкче, инспектор, методист вазыйфалары, белгечләрнәң инструктор вазыйфалары, шулай ук башка вазыйфалары (икътисадый, финанс, хужалык эшчәnlегенә, тәзелешкә, тәэммин итүгә, эш башкаруга бәйле булган вазыйфаларда эшләүдән тыш);

<p>Техник белем бириү бүлекләре (бюросы), министрлыklарның (ведомстволарның) производствода кадрлар өзөрләү һәм аларның квалификациясен күтәрү мәсьәләләре белән шөгыльләнүче оешмаларының, бүлекчәләренең кадрлар бүлекләре</p>	<p>Штаттагы укытучылар, эшчеләрне производствога өйрәтү буенча мастерлар, эшчәнлекләре кадрлар өзөрләү һәм аларның квалификациясен күтәрү мәсьәләләре белән бәйле булган житәкчелек итүче, инспектор, инженер, методист вазыйфалары</p>
<p>РОСТО (ДОСААФ) һәм гражданнар авиациясeneң белем бириү оешмалары</p>	<p>Житәкчелек итүче, командада-очучы, командада-инструкторлар, инженер-инструкторлар, инструкторлар һәм укытучылар составлары, производствога өйрәтү буенча мастерлар, инженер-инструктор-методистлар, инженер-очучы-методистлар</p>
<p>Оешмаларның, предприятиеләрнең тулай тораклары, торак-эксплуатация оешмалары, яшләр торак комплекслары, балалар кинотеатрлары, яшь тамашачылар театrlары, курчак театрлары, предприятиеләрнең һәм оешмаларның балалар һәм яшусмерләр белән эшләү буенча мәдәни-агарту оешмалары һәм бүлекчәләре</p>	<p>Тәрбиячеләр, педагог-оештыру-чылар, педагог-психологлар (психологлар), укытучылар, балалар һәм яшусмерләр өчен ёстәмә белем бириче педагоглар (түгәрәкләр житәкчеләре), инструкторлар һәм инструктор-методистлар, тренер-укытучылар һәм балалар һәм яшусмерләр белән эшләү буенча башка белгечләр, балалар бүлекләре, секторлар мәдирләре</p>
<p>Төзәтү колонияләре, тәрбия колонияләре, тикшерү алыш баручы изоляторлар һәм тәрмәләр, дәвалау-төзәтү оешмалары</p>	<p>Педагогик белеме булганда тубәндәге вазыйфаларда эшләү (хезмәт иту): башлыкның тәрбия эше буенча урынбасары, отряд башлыгы, өлкән инспектор, гомуми белем бириү эше (өйрәтү) буенча инспектор, өлкән инспектор-методист һәм инспектор-методист, өлкән инженер һәм житештерү-техникага өйрәтү буенча инженер, өлкән мастер һәм производствога өйрәтү буенча мастер, өлкән инспектор һәм сак һәм режим буенча инспектор, уку-укыту-техника кабинеты мәдире, психолог</p>
<p>Искәрмә:</p> <p>Педагогик эш стажына түбәндәгеләр кертелә:</p> <p>медицина оешмаларында һәм өлкәннәргә социаль хезмәт күрсәтүнә гамәлгә ашыручы медицина оешмаларында укытучы-дефектологлар,</p>	

логопедлар, тәрбиячеләр, Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау оешмаларының оештыру-методик бүлгөненең методистлары буларак эшләү вакыты;

Башка учреждениеләрдә һәм оешмаларда эшләү, СССР һәм Россия Федерациясе Кораллы Кәчләрендә хезмәт итү, һәнәр белеме бирү оешмаларында һәм югары белем бирүче мәгариф оешмларында уку вакыты тубәндәгә тәртиптә исәпләнә:

педагог хезмәткәрләргә педагогик эш стажына бернинди шартсыз һәм чикләүсез исәпләнә:

контракт буенча хәрби хезмәттә булган вакыт хәрби хезмәттә булган бер көн - бер эш көне булып, ә хәрби хезмәттә чакыру буенча булган вакыт хәрби хезмәттәгә бер көн ике эш көне булып санала;

фильмотека мәдире һәм фильмотека методисты вазыйфасында эшләгән вакыт;

педагог хезмәткәрләргә педагогик эш стажына тубәндәгә шарт үтәлгәндә тубәндәгә чорлар исәпләнә, әгәр дә аерым алганда да, бергә алганда да алар алдыннан һәм алардан соң турыдан-туры педагогик эшчәнлек гамәлгә ашырыл-са:

СССР һәм Россия Федерациясе Кораллы Кәчләрендә офицер, сержант, старшина составлары, прaporщиклар һәм мичманнар вазыйфаларында (шул исәптән Эчке эшләр министрлыгы гаскәрләрендә, дәүләт иминлеге органнарында) хезмәт иткән вакыт, хәрби хезмәттә контракт буенча һәм чакыру буенча булган вакыттан тыш;

Россия Федерациясе халық мәгарифе һәм фән (мәгариф, югары мәктәп һәм фәнни оешмалар) хезмәткәрләре һәнәр берлегенең территориаль оешмалары аппаратларында (комитетларында, советларында) житәкчелек итүче, инспектор, инструктор вазыйфаларында һәм бәлгечләрнең башка вазыйфаларында; һәнәр берлеге органнарында сайланулы вазыйфаларда; педагогик жәмғыятыләрдә һәм Балалар фонды идарәләрендә инструктор һәм методист вазыйфаларында; Укытучылар (халық мәгарифе, һәнәри техник белем бирү хезмәткәре) йортты директоры (мәдире) вазыйфасында; балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссияләрендә яки эчке эшләр органнарының балигъ булмаганнарны социаль-хокукый яклау бүлекләрендә, балигъ булмаганнарның хокук бозуларын кисәту бүлекчәләрендә (балигъ булмаганнар эшләре буенча инспекцияләрдә, милициянең балалар бүлмәләрендә) эшләү вакыты;

Педагогик хезмәткәрләрнең аерым категорияләрендәге педагогик эш стажына СССР һәм Россия Федерациясе Кораллы Кәчләрендә белем бирү оешмасында яки укытыла торган фән (курс, дисциплиналар, түгәрәк) профиленә туры килә торган белгечлек (һәнәр) буенча оешмаларда эшләү һәм хезмәт итү вакыты керә:

укытучы-оештыручыларга (тормыш иминлеге нигезләре, хәрби хезмәткә кадәр әзерлек);

физик тәрбия укытучыларына һәм укытучыларга, физик тәрбия житәкчеләре, физкультура инструкторларына, инструктор-методистларга (өлкән инструктор-методистларга), тренер-укытучыларга (өлкән тренер-укытучыларга);

укытучыларга, хезмәт (һәнәри) укыту, технология, сыйым, рәсем сәнгате, информатика, маңсус дисциплиналар, шул исәптән аерым фәннәрне тирәнтен өйрәнүче белем бирү оешмаларының (сыйныфларның) маңсус дисциплиналары укытучыларына;

житештерү белем бирү осталарына;

өстәмә белем бирү педагогларына;

эксперименталь белем бирү оешмаларының педагогик хезмәткәрләренә;

педагог-психологларга;

методистларга;

мәдәният һәм сәнгатьнең урта звеносы (бүлекләре), музыкаль-педагогик, сәнгать-график, музыкаль музыкаль белгечләр өзөрләү программалары буенча урта һәнәри белем бирү оешмаларының педагогик хезмәткәрләренә;

балаларга (мәдәният һәм сәнгатькә, шул исәптән музыка һәм сәнгать оешмаларына) өстәмә белем бирү оешмаларының уқытучыларына, музыка һәм сәнгать оешмаларының махсус дисциплиналары уқытучыларына, педагогика училищеларының (педагогика көллиятләренең) музыкаль дисциплиналары уқытучыларына, музыка уқытучыларына, музыка житәкчеләренә, концертмейстерларга.

Тәрбияче ярдәмчесе һәм кече тәрбияче вазыйфаларында эш вакыты, әгәр дә бу вазыйфаларда эшләгән чорда хезмәткәрнең педагогик белеме булса яки югары белем бирү оешмасында яки һәнәри белем бирү оешмасында укыса, педагогик эш стажына исәпләнелә.

Белем бирү оешмаларында тәп эштән тыш сәгатькә карап түләнә торган шартларда башкарыла торган педагогик эш вакыты педагогик стажга аның күләме (бер яки берничә белем бирү оешмасында) уку елында кимендә 180 сәгать тәшкил иткән шартларда кертелә

Бу вакытта педагогик стажга бары тик педагогик эш башкарылган айлар гына исәпләнә.

Оешмалардагы эшнең һәм СССР һәм Россия Федерациясе Кораллы Көчләрендә хезмәт итүнең эш юнәлешенә, уқытыла торган предметка (курска, дисциплинага, түгәрәккә) туры килү-килмәве турындагы тәгаен мәсьәләләрне хәл итү хокукуы, хезмәткәрләрнең вәкиллекле органы белән профсоюз органы белән килештереп, яшьләр сәясәте оешмасы житәкчесенә бирелә.

3.4. Россия Федерациясе, Совет Социалистик Республикалар Союзының, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш һәм автоном республикаларның һәм Татарстан Республикасы дәүләт бүләкләре булган өчен түләүләр яшьләр сәясәте оешмаларының мәгариф хезмәткәрләренә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times D_{pz},$$

биредә:

B_{pz} - дәүләт бүләкләре булган өчен түләү;

O_d - яшьләр сәясәте оешмалары мәгариф хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{pz} - дәүләт бүләкләре булган өчен өстәмә түләү күләме.

Россия Федерациясенең, Совет Социалистик Республикалар Союзының, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның дәүләт бүләкләре булган өчен өстәмә түләү күләме 7 процент тәшкил итә.

Татарстан Республикасы дәүләт бүләкләре (Татарстан Автономияле Совет Социалистик Республикасы) булган өчен өстәмә түләү күләме 6 процент тәшкил итә.

Россия Федерациясенең, Россия Советлар Federativ Социалистик Республикасының, Татарстан Республикасының, Совет Социалистик Республикалары Союзының, Советлар Социалистик Республикалары союзы составында союздаш республикаларның тармак бүләкләре булган өчен өстәмә күләме 4 процент тәшкил итә.

Россия Федерациясенең Мактау кәгазе булган өчен өстәмә түләү күләме 2 процент тәшкил итә. Россия Федерациясенең Мактау кәгазе булган өчен өстәмә түләү Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгының ведомство бүләкләре белән бүләкләү тәртибе нигезендә Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министры (Россия Федерациясе Мәгариф министры) приказы белән бүләкләнә торган мәгариф хезмәткәрләренә билгеләнә.

“Мәгарифтәге казанышлар өчен” Татарстан Республикасы күкрәк билгесе булган өчен өстәмә түләү күләме 2 процент тәшкил итә. “Мәгарифтәге казанышлар өчен” Татарстан Республикасы күкрәк билгесе булган өчен өстәмә түләү Татарстан Республикасының мәгариф һәм фән министры приказы нигезендә билгеләнә. (Татарстан Республикасының мәгариф министры).

Мәгариф хезмәткәрләренә тиешле түләүләр бирелә торган дәүләт һәм ведомство бүләкләре исемлеге өлеге Нигезләмәгә күшымтаның 2 нчы таблицасында китерелгән.

Дәүләт бүләкләре булган өчен түләүләр күләмнәрен билгеләү дәүләт бүләгә бирелгән көннән гамәлгә ашырыла. Ике һәм андан да күбрәк дәүләт бүләгә булган хезмәткәрләргә дәүләт бүләкләре булган өчен түләү хезмәткәр сыйлавы буенча дәүләт бүләкләренең берсе буенча билгеләнә.

3.5. Хезмәт интенсивлыгы өчен түләүләр мәдәният хезмәткәрләренә билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{it} = O_d \times D_{it},$$

биредә:

B_{it} - хезмәт интенсивлыгы өчен түләүләр;

O_d - яшьләр сәясәте оешмалары мәдәният хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{it} – хезмәт интенсивлыгы өчен өстәмә түләү күләме өлеге Нигезләмәгә күшымтаның 6 нчы таблицасында китерелгән.

6 нчы таблица

Хезмәт интенсивлыгы өчен өстәмә түләү күләме

Һәнәри квалификация тәркеме исеме	Квалификация дәрәжәсе	Өстәмә түләү күләме, процентлар

		да
Беренче дәрәжәдәге уку-укыту ярдәмчесі персонал хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме	-	41,0
Икенче дәрәжәдәге уку-укыту-ярдәмчесі персонал хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме	беренче	41,0
Педагог хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме	беренче – дүртенче	41,0
Структур бүлекчәләр житәкчеләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме	беренче	46,0
	икенче	49,0

Үз-үзләрен тотышы девиант булган балалар өчен яшьләр сәясәте оешмаларында эшләгәнгә түләүләр түбәндәгә формула буенча исәпләнә:

$$B_{dp} = O_d \times D_{dp},$$

Биредә:

B_{dp} - үз-үзләрен тотышы девиант булган балалар өчен яшьләр сәясәте оешмаларында эшләгәнгә түләүләр;

O_d - яшьләр сәясәте оешмалары мәгариф хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{dp} - үз-үзләрен тотышы девиант булган балалар өчен яшьләр сәясәте оешмаларында эшләгәнгә өстәмә түләүләр күләме 4,5 процентка тигез.

4. Яшьләр сәясәте оешмаларының медицина хезмәткәрләренең стимуллаштыру сыйфатындағы түләүләр күләме һәм тәртибе.

4.1. Квалификация категориясе өчен түләүләр тариф-квалификация тасвирнамәләре нигезендә һөнәри квалификация төркемнәре яктылығында аттестация йомгаклары буенча квалификация категорияләрен бирүне күздә tota торган белгечлекләр буенча эшләүче хезмәткәрләргә бирелә. Квалификация категориясе өчен түләүләр түбәндәгә формула буенча исәпләнә:

$$B_{kk} = O_d \times D_{kk},$$

Биредә:

B_{kk} - квалификация категориясе өчен түләү;

O_d - яшьләр сәясәте оешмаларының медицина хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{kk} - квалификация категориясе өчен өстәмә түләүләр күләмнәре 7 нче таблицада китерелгән.

Квалификация категориясе өчен түләүләрне билгеләү (үзгәртү) органда (учреждениедә) төзелгән аттестация комиссиясе боерыгы датасы нигезендә

башкарыла.

7 нче таблица

Квалификация категориясе өчен өстәмә түләүләр күләме

Квалификация категориясе	Өстәмә түләүләр күләме., процентларда
Урта медицина һәм фармацевтика персоналы вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме	
Икенче квалификация категориясе	3,0
Беренче квалификация категориясе	6,0
Югары квалификация категориясе	10,0
Табиблар һәм провизор персоналы вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме	
Икенче квалификация категориясе	6,0
Беренче квалификация категориясе	10,0
Югары квалификация категориясе	20,0

4.2. Юнәлеш буенча эш стажы өчен түләүләр, һөнәри квалификация төркемнәре киселешендә юнәлеш буенча эш дәвамлылығына карап, төркемнәр буенча стажга таянып билгеләнә һәм түбәндәгә формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times D_{sr},$$

биредә:

B_s - юнәлеш буенча эш стажы өчен түләүләр;

O_d - яшьләр сәясәте оешмаларының медицина хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{sr} - юнәлеш буенча эш стажы өчен өстәмә түләү күләме 8 нче таблицада китерелгән

8 нче таблица

Юнәлеш буенча эш стажы өчен өстәмә түләүләр күләмнәре

Һөнәри квалификация төркеме исеме	Төркем буенча стаж	Өстәмә түләү күләме, процентларда
Урта медицина һәм фармацевтика персоналы	3 елдан 5 елга кадәр	2,5
	5 елдан 10 елга кадәр	3,5

	10 елдан 15 елга кадәр	4,5
	15 елдан артық	5,5
Табиблар һәм провизорлар	3 елдан 5 елга кадәр	5,0
	5 елдан 10 елга кадәр	7,5
	10 елдан 15 елга кадәр	9,0
	15 елдан артық	10,0

Юнәлеш буенча эш стажы өчен түләү күләмнәрен билгеләү (үзгәртү), эш стажы үзгәргәндә стажны раслаучы документлар оешмада булса, эш стажы өчен түләү күләмен арттыру хокукын бирә торган стажга ирешкән кәннән яки стажны раслый торган кирәклө документ тапшырылғаннан соң башкарыла.

4.3. Дәүләт бүләкләре булган өчен түләуләр медицина хезмәткәрләренә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times D_{pz},$$

Биредә:

B_{pz} - дәүләт бүләкләре булган өчен түләү;

O_d - яшьләр сәясәте оешмаларының медицина хезмәткәрләренен вазыйфаи оклады;

D_{pz} - дәүләт бүләкләре булган өчен өстәмә түләү күләме.

Татарстан Республикасының, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автоном республикаларның дәүләт бүләкләре булган өчен өстәмә түләү күләме 6 процент тәшкил итә.

Россия Федерациясенең, Совет Социалистик Республикалар Союзының, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның дәүләт бүләкләре булган өчен өстәмә түләү күләме 7 процент тәшкил итә

Медицина һәм фармацевтика хезмәткәрләренә тиешле түләуләр бирелә торган дәүләт бүләкләре исемлеге бу Нигезләмәгә теркәлгән 3 нче күшымтада китерелә.

Дәүләт бүләкләре булган өчен түләуләр күләмнәрен билгеләү дәүләт бүләгә бирелгән кәннән гамәлгә ашырыла. Ике һәм аннан да күбрәк дәүләт бүләгә булган хезмәткәрләргә түләү хезмәткәр сайлавы буенча дәүләт бүләкләренен берсе буенча билгеләнә.

4.4. Хезмәт интенсивлығы өчен түләуләр медицина хезмәткәрләренә билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{it} = O_d \times D_{it},$$

Биредә:

B_{it} - хезмәт интенсивлыгы өчен түләүләр;

O_d - яшьләр сәясәте оешмаларының медицина хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{it} - хезмәт интенсивлыгы өчен өстәмә түләүләр 41,0 процентка тигез.

5. Яшьләр сәясәте оешмаларының мәдәният хезмәткәрләрене стимуллаштыру характеристындағы түләүләр күләме һәм тәртибе.

5.1. Квалификация категориясе өчен түләүләр тариф-квалификация тасвирнамәләре нигезендә һәнәри квалификация төркемнәре яктылыгында аттестация йомгаклары буенча квалификация категорияләрен бирүне құздә тота торган белгечлекләр буенча эшләүче мәдәният хезмәткәрене бирелә. Квалификация категориясе өчен түләүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kk} = O_d \times D_{kk},$$

Биредә:

B_{kk} - квалификация категориясе өчен түләү;

O_d - яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{kk} - квалификация категориясе өчен өстәмә түләүләр күләмнәре 9 нчы таблицада китерелгән

Квалификация категориясе өчен түләүләрне билгеләу (үзгәртү) органда (учреждениедә) төзелгән аттестация комиссиясе боерыгы датасы нигезендә башкарыла.

9 нчы таблица

Квалификация категориясе өчен өстәмә түләүләр күләмнәре

Квалификация категориясе	Өстәмә түләүләр күләме, процентларда
“Әйдәп баручы звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары” һәнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация категориясе	7,5
Югары квалификация категориясе	12,5

5.2. Юнәлеш буенча эш стажы өчен түләүләр, һәнәри квалификация төркемнәре киселешендә юнәлеш буенча эш дәвамлылыгына карап, төркемнәр буенча стажга таянып билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times D_s,$$

Биредә:

B_s - юнәлеш буенча эш стажы өчен түләү;

O_d - яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_s - юнәлеш буенча эш стажы өчен өстәмә түләүләр күләмнәре 10 нчы таблицада китерелгән.

10 нчы таблица

Юнәлеш буенча эш стажы өчен өстәмә түләүләр

Һөнәри квалификация тәркеме исеме	Тәркем буенча стаж	Өстәмә түләү күләме, процентларда
Урта звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфа-лары һөнәри квалификация тәркеме	3 елдан 6 елга кадәр	1,5
	6 елдан 10 елга кадәр	2,0
	10 елдан 15 елга кадәр	2,5
	15 елдан артык	3,5
Әйдәп баручы звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары һөнәри квалификация тәркеме	3 елдан 6 елга кадәр	1,5
	6 елдан 10 елга кадәр	3,5
	10 елдан 15 елга кадәр	5,0
	15 елдан артык	6,5

Юнәлеш буенча эш стажы өчен түләү күләмнәрен билгеләү (үзгәртү), эш стажы үзгәргендә стажны раслаучы документлар оешмада булса, эш стажы өчен түләү күләмен арттыру хокуқын бирә торган стажга ирешкән көннән яки стажны раслый торган кирәклө документ тапшырылғаннан соң башкарыла.

5.3. Дәүләт бүләкләре булган өчен түләүләр мәдәният хезмәткәрләренә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times D_{pz},$$

биредә:

B_{pz} - дәүләт бүләкләре булган өчен түләүләр;

O_d - яшьләр сәясәте оешмалары мәдәният хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{pz} - дәүләт бүләкләре булган өчен өстәмә түләүләр күләме.

Татарстан Республикасының, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автоном республикаларның дәүләт бүләкләре булган өчен өстәмә түләү күләме 6 процент тәшкил итә.

Россия Федерациясенең, Совет Социалистик Республикалар Союзының, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындағы союздаш республикаларның дәүләт бүләкләре булган өчен өстәмә түләү күләме 7 процент тәшкил итә

Мәдәният, сәнгат һәм кинематография хезмәткәрләренә тиешле түләүләр бирелә торған дәүләт бүләкләре исемлеге әлеге Нигезләмәгә күшымтаның 4 нче таблицасында китерелгән.

Дәүләт бүләкләре булган өчен түләүләр күләмнәрен билгеләу дәүләт бүләге бирелгән көннән гамәлгә ашырыла. Ике һәм андан да күбрәк дәүләт бүләге булган хезмәткәрләргә түләү хезмәткәр теләге буенча дәүләт бүләкләренең берсе буенча билгеләнә.

5.4. Хезмәт интенсивлығы өчен түләүләр мәдәният хезмәткәрләренә билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{it} = O_d \times D_{it},$$

Бирәдә:

B_{it} - хезмәт интенсивлығы өчен түләүләр;

O_d - яшьләр сәясәте оешмалары мәдәният хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{it} - хезмәт интенсивлығы өчен өстәмә түләүләр күләме 11 нче таблицада китерелгән.

11 нче таблица

Хезмәт интенсивлығы өчен өстәмә түләүләр

һөнәри квалификация тәркеме исеме	Вазыйфа исеме	Өстәмә түләү күләме, процентларда
1	2	3
“Техник башкаручылар һәм ярдәмче состав артистлары вазыйфалары” һөнәри квалификация тәркеме	барлық вазыйфалар	41,0
“Урта звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары” һөнәри квалификация тәркеме	аккомпаниатор,	49,0
	костюмнар буенча мәдир	61,0
“Әйдәп баручы звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары” һөнәри квалификация тәркеме	түгәрәк, һәвәскәр берләшмә, кызықсыну буенча клуб житәкчеләре,	49,0
Профессиональная квалификационная группа “Должности руководящего состава учреждений культуры, искусства и кинематографии”	барлық вазыйфалар	49,0

6. Премия һәм башка бүләкләу түләүләре яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренә, юбилей даталары, аерым хәрмәт билгеләре, рәхмәт хатлары, дәүләт бүләкләре алу һәм оешманың локаль актларында һәм колектив шартнамәләрендә билгеләнгән башка нигезләрдә, билгеле бер вакыт (ай, квартал, ел) өчен бер үк вакытта төп эш урыны буенча бер тапкыр билгеләнә.

6.1. Эш нәтижәләре буенча премия һәм башка бүләкләу түләүләрен башкару үтәмәе, тәртибе һәм шартлары оешманың локаль актлары һәм колектив шартнамәләр белән билгеләнә.

6.2. Яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренә премия түләүләренә каралган хезмәт өчен түләү фонды үтәмәе төп эш урыны һәм төп вазыйфасы буенча хезмәткәрләргә қызыксындыру сыйфатындагы түләүләр (хезмәт хакы, вазыйфа окладлары ставкалары) түләүгә каралган хезмәт өчен түләү фондының кимендә 2 процентаң тәшкил итә.

7. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләр физик культура хезмәткәрләренә, мәгариф хезмәткәрләренә, медицина хезмәткәрләренә, мәдәният хезмәткәрләренә төп эш урыны һәм билгеле бер вакыт өчен хезмәт нәтижәләре буенча төп вазыйфа буенча яшьләр сәясәте оешмаларында билгеләнә. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләр үтәменә йогынты ясый торган төп критерий булып яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләре эшчәнлегенә нәтижәлелеген бәяләү критерийларының ин чик күрсәткечләренә ирешү тора.

7.1. Яшьләр сәясәте оешмаларында хезмәткәрләр эшчәнлегенә нәтижәлелеген бәяләү критерийлары оешма белән идарә итүнен дәүләт-иктимагый характеристын тәэммин итүче орган белән килештереп, оешма житәкчесе тарафыннан раслана. Яшьләр сәясәте оешмаларында хезмәткәрләр эшчәнлегенә нәтижәлелеген бәяләү критерийларының әһәмияте һәм түләүләр башкару шартлары оешма алдына куелган бурыйчлар нигезендә ел саен билгеләнә.

7.2. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләр үтәмәе, тәртибе һәм шартлары оешманың локаль норматив актлары һәм колектив шартнамәләр белән билгеләнә.

7.3. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләр түбәндәгә формула буенча исәпләнә:

$$B_{k_j} = \frac{FOT_k}{\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m (I_{ij} \times K_i)} \times \sum_{i=1}^n (I_{ij} \times K_i),$$

биредә:

B_{k_j} - башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләр;

FOT_k - башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләргә күздә тотылган хезмәт өчен түләү фонды;

I_{ij} - j-хезмәткәр буенча эшчәнлекнәң нәтижәлелеген бәяләүнен нормалаштырылган i-критерие;

K_i - эшчәнлекнәң нәтижәлелеген бәяләү буенча i-критериеның үлчәү коэффициенты;

n - эшчәнлекнәң нәтижәлелеген бәяләү критерийлары саны;

m - яшъләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләре саны.

7.4. Эшчәнлекнең нәтижәлелеге критерийларын нормалаштыру төрле үлчәнештәге нәтижәлелек критерийларының чагыштырылышы булын тәэммин итә. Нормалаштыру эшчәнлекнең нәтижәлелеге критериеның күрсәткечләре диапазонын (иң яхшысын һәм иң начарын) сайлап алудан гыйбарәт, аларның берсе - нормалаштырылган критерийның нульгә тигез, икенчесе бергә тигез булган күрсәткечкә туры килә. Эшчәнлекнең нәтижәлелеге критериеның күрсәткечләре диапазоны чикләрендә нәтижәлелек критериеның факттагы күрсәткечен тапканда эшчәнлекнең нәтижәлелегенең нормалаштырылган критерие 0 дән 1 гә кадәр. Нәтижәлелек критериеның факттагы күрсәткече иң начардан тубәнрәк күрсәткечкә ия булса, нормалаштырылган критерийның күрсәткече - 0 гә тигез дип, иң яхшыдан югарырак булганда 1 гә тигез дип кабул ителә.

7.5. Эшчәнлекнең нәтижәлелегенең нормалаштырылган критерие күрсәткече эшчәнлекнең нәтижәлелеге критерие күрсәткече турыдан-туры (үңай динамика критерийның күрсәткече арту белән билгеләнә) һәм кире (үңай динамика критерийның күрсәткече кимү белән билгеләнә) бәйле булырга мөмкин.

7.6. Нормалаштырылган критерий, аның күрсәткече критерий күрсәткеченә турыдан-туры бәйле булса, тубәндәгә формула буенча исәпләнә:

$$I_i = \frac{FI_i - L_i}{M_i - L_i},$$

биредә:

FI_i - эшчәнлекнең нәтижәлелеге критериеның факттагы күрсәткече;

M_i - эшчәнлекнең нәтижәлелеге критериеның иң яхшы күрсәткече;

L_i - эшчәнлекнең нәтижәлелеге критериеның иң начар күрсәткече.

7.7. Эшчәнлекнең нәтижәлелегенең нормалаштырылган критерие, аның күрсәткеченә критерий күрсәткеченнән кире бәйлелектә булса, тубәндәгә формула буенча исәпләнә:

$$I_i = 1 - \frac{FI_i - L_i}{M_i - L_i},$$

биредә:

FI_i - эшчәнлекнең нәтижәлелеге критериеның факттагы күрсәткече;

M_i - эшчәнлекнең нәтижәлелеге критериеның иң яхшы күрсәткече;

L_i - эшчәнлекнең нәтижәлелеге критериеның иң начар күрсәткече.

7.8. Үлчәү коэффициентлары белән эшчәнлекнең нәтижәлелеге критериеның өстенлек дәрәҗәсе билгеләнә. Иң өстенлекле критерийга иң зур коэффициент бирелә. Үлчәү коэффициенты тубәндәгә формула буенча исәпләнә:

$$K_i = \frac{VK_i}{\sum_{i=1}^n VK_i},$$

биредә:

K_i - эшчәнлекнөң нәтижәлелеген бәяләүнен һәм критерие чагыштырмача үлчәү коэффициенты;

VK_i - эшчәнлекнөң нәтижәлелеген бәяләү буенча i -критериенең үлчәү коэффициенты.

7.9. Хезмәткәрләр әшчәнлегенең нәтижәлелеге критерийлары буенча үлчәү коэффициентларының иң чик жыелма күләме 12-15 таблицаларында тәкъдим ителгән.

12 нче таблица

**Физик культура хезмәткәрләре әшчәнлегенең нәтижәлелеге критерийлары
буенча үлчәү коэффициентларының
иң чик жыелма күләме**

Вазыйфа исеме	Квалификация дәрәҗәсе	Үлчәү коэффициентларының иң чик жыелма күләме
Икенче дәрәҗәдәге физик культура хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация тәркеме (2 нче тәркем)		
Хореограф	икенче	50

13 нче таблица

**Мәгариф хезмәткәрләре әшчәнлегенең нәтижәлелеге критерийлары буенча
үлчәү коэффициентларының
иң чик жыелма күләме**

N т/б	Вазыйфа исеме	Квалификация дәрәҗәсе	Үлчәү коэффициентлары ның иң чик жыелма куләме
1	2	3	4
1. Беренче дәрәҗәдәге уку-укыту ярдәмче персоналының һөнәри квалификация тәркеме			
1.1.	Уку-укыту бүлеге секретаре	беренче	5
2. Икенче дәрәҗәдәге уку-укыту ярдәмче персоналының һөнәри квалификация тәркеме			
2.1.	Режим буенча дежур	беренче	35
2.2.	Кече тәрбияче	икенче	35
3. һөнәри квалификация тәркеме педагогик хезмәткәрләрнең вазыйфалары			
3.1.	Хезмәт буенча инструктор	беренче	45

3.2.	Физик культура буенча инструктор	беренче	45
3.3.	Музыка житәкчесе	беренче	45
3.4.	Концертмейстер	икенче	50
3.5.	Өстәмә белем бирү педагогы	икенче	50
3.6.	Педагог-оештыручы	икенче	50
3.7.	Социаль педагог	икенче	50
3.8.	Тренер -укытучы	икенче	50
3.9.	Инструктор-методист	икенче	50
3.10.	Яшыләр белән эшләү буенча белгеч	икенче	50
3.11.	Яшыләр белән социаль эш буенча белгеч	икенче	50
3.12.	Методист	өченче	55
3.13.	Өлкән инструктор-методист	өченче	55
3.14.	Тәрбияче	өченче	55
3.15.	Өлкән тренер-укытучы	өченче	55
3.16.	Педагог-психолог	өченче	55
3.17.	Өлкән методист	дүртенче	60
3.18.	Укытучы-логопед (логопед)	дүртенче	60
3.19.	Өлкән тәрбияче	дүртенче	60

**4. Структур бүлекчәләр житәкчеләре вазыйфаларының
һәнәри квалификация төркеме**

4.1.	Белем бирү программасын һәм балаларга өстәмә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы аерымланган структур бүлекчә мәдире (житәкчесе), кабинет, лаборатория, бүлек, бүлек, бүлекчә, уку-консультация пункты, уку (укыту-житештерү) осталанәсе, укыту (укыту-житештерү) осталанәсе һәм башлангыч һәм урта һәнәри белем бирү учреждениесенең (бүлекчәнен) башка структур бүлекчәләре начальнигы (мәдире, директоры,	беренче	65
------	--	---------	----

	житәкчесе, идарәчесе) (өченче квалификация дәрәжәсөнә кертелгән структур бүлекчәләр житәкчеләреннән тыш)		
4.2.	Белем бирү программасын һәм балаларга өстәмә белем бирү программасын гамәлгә ашыруучы аерым структур бүлекчә мәдире (начальнигы), мәгариф учреждениесенең укыту-укыту (житештерү) осталанәсе, укыту хужалығы һәм башка структур бүлекчәләре башлыклары (мәдире, директор, житәкче, идарәче), кабинетлар, лабораторияләр, бүлек, бүлек, сектор, укыту-консультация пункты, укыту-житештерү) осталанәсе, укыту хужалығы һәм башка структур бүлекчәләре житәкчеләре (мәдире, директор, житәкче, идарәче) (өченче квалификация дәрәжәсөнә кертелгән структур бүлекчәләр житәкчеләре вазыйфаларыннан тыш)	икенче	70

14нче таблица

**Медицина эшчәнлегеге эшчәнлегенең
нәтижәлелегеге критерийлары буенча үлчәү коэффициентларының
иң чик жыелма күләме**

N т/б	Вазыйфа исеме	Квалификация дәрәжәсе	Үлчәү коэффициентларының иң чик жыелма күләме
1. Урта медицина һәм фармацевтика персоналды вазыйфаларының һәнәри квалификация тәркеме			
1.1.	Диета буенча шәфкатъ туташы	икенче	37
1.2.	Шәфкатъ туташы	өченче	40
1.3.	Массаж буенча шәфкатъ туташы	өченче	40
2. Табиблар һәм провизорлар вазыйфаларының һәнәри квалификация тәркеме			

2.1.	Табиб-белгечләр (өченче һәм дүртенче квалификация дәрәҗәләренә кертелгән табиблардан тыш)	икенче	60
------	---	--------	----

15 нчे таблица

N т/б	Вазыйфа исеме	Үлчәү коэффициентлары ның иң чик жыелма күләме
1	2	3
1. Техник башкаручылар һәм ярдәмче составтагы артистлар вазыйфаларының һәнәри-квалификация төркеме		
1.1.	Билет буенча контролер	5
2. Урта звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфаларының һәнәри квалификация төркеме		
2.1.	Аккомпаниатор	35
2.2.	Костюмнар буенча мәдир	35
2.3.	Мәдәни чарапар оештыручы	35
2.4.	Түгәрәк, һәвәскәр берләшмә, қызықсынулар буенча клуб житәкчесе	35
3. Эйдәп баручы звено мәдәният хезмәткәрләре вазыйфаларының һәнәри квалификация төркеме		
3.1.	Аккомпаниатор-концертмейстер	40
3.2.	Тавыш операторы	40
3.3.	Кинооператор	40
3.4.	Китапханә, музей һәм башка шундый учреждениеләр һәм оешмалар мәхәррите	40
3.5.	Клуб эше методикасы буенча белгеч	40
3.6.	Ут кую буенча рәссам	45
3.7.	Декоратор-рәссам	45
3.8.	Бизәүче рәссам	45
3.9.	Фотограф- рәссам	45
4. Мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләренең житәкчे составы вазифаларының профессиональ квалификация төркеме		
4.1.	Мәдәният йорты (сарае) бүлеге (секторы), мәдәният һәм ял паркы, халық ижатының фәнни-методик	50

	үзәге, халық ижаты йортты, халық мәдәниятте үзәге (мәдәният һәм ял итү) һәм башка шундай учреждениеләр һәм оешмалар мәдире	
4.2.	Тавыш режиссеры	50
4.3.	Куючы режиссер	55
4.4.	Режиссер (дирижер, балетмейстер, хормейстер)	55
4.5.	Массакүләм тамашалар режиссеры	55
4.6.	Сәнгать житәкчесе	55

7.10. Оешма эшчәнлегенең нәтижәлелеге критерийлары һәм яшьләр сәясәте оешмалары типлары киселешендә аларның үлчәү коэффициентлары гамәлгә куючы тарафыннан раслана.

7.11. Яшьләр сәясәте оешмаларында башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру харakterындагы түләүләр фонды төзелә, аның күләме түбәндәгә формула буенча исәпләнә:

$$FOT_k = FOT_{do} \times D_k,$$

Биредә:

FOT_k - башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен түләүгә каралган хезмәт өчен түләү фонды;

FOT_{do} - төп эш урыны буенча хезмәткәрләрнең вазыйфаи окладлары (окладлары, хезмәт хакы ставкалары) буенча яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренең хезмәтенә түләү фонды;

D_k - башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру харakterындагы түләүгә хезмәт өчен түләү фонды өлеше.

Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру харakterындагы түләүгә хезмәт өчен түләү фондының тәкъдим ителгән күләме төп эш урыны буенча хезмәткәрләрнең вазыйфаи окладлары (окладлары, хезмәт хакы ставкалары) буенча яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренең хезмәтенә түләү фондының 10 процента күләмендә кабул ителә.

7.12. Авыл жирендә эшләгән өчен белгечләргә түләүләр икенче дәрәҗәдәге физик культура хезмәткәрләре вазыйфаларының һәнәри квалификация тәркемнәренә керүче физик культура хезмәткәрләренә, педагогик хезмәткәрләрнең һәм структур бүлекчәләр житәкчеләренең һәнәри квалификация тәркемнәренә керүче мәгариф хезмәткәрләренә, урта медицина һәм фармацевтика персоналының, табибларның һәм провизорларның һәнәри квалификация тәркемнәренә керүче медицина хезмәткәрләренә, мәдәният, сәнгать һәм урта, әйдәп баручы звено һәм житәкче составтагы мәдәният хезмәткәрләренең һәнәри квалификация тәркемнәренә керүче мәдәният хезмәткәрләренә бирелә һәм түбәндәгә формула буенча исәпләнә:

$$B_{sm} = D_{sm} \times S,$$

Биредә:

B_{sm} - авыл жирлекендә эшләгән өчен түләү;

D_{sm} - авыл жирлөгендә эшлөгөн өчен түләү күләме, 1 388 сумга тигез күләм;

S - яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләре били торган ставкаларның фактик саны.

VI. Компенсация характеристындагы түләүләр

1. Яшьләр сәясәте оешмаларында компенсация характеристындагы түләүгә түбәндәгеләр керә:

заралы һәм (яки) куркыныч хезмәт шартлары булган эшләрдә эшләүче хезмәткәрләргә түләү;

нормаль шартлардан читләшкән шартларда (төрле квалификация эшләрен башкарғанда, һөнәрләрне (вазыйфаларны) берләштергәндә, эш сәгатеннән тыш эшләгендә, тәnlә эшләгендә һәм нормаль шартлардан читкә тайпылган башка шартларда эшләр башкарғанда) эшләгән өчен түләүләр;

2. Компенсация характеристындагы түләүләр, аларны гамәлгә ашыру күләмнәре һәм шартлары хезмәт законнары һәм хезмәт хокукуы нормалары булган башка норматив хокукий актлар нигезендә колектив шартнамәләр, локаль норматив актлар, хезмәт шартнамәсе белән билгеләнә.

3. Хезмәт шартлары заарлы һәм (яки) куркыныч булган эшләрдә эшләүче хезмәткәрләргә һәм нормадан тайпыла торган шартларда эшләгән өчен (берничә һөнәрне (вазыйфанды) берьюлы башкарғанда, эш сәгатеннән тыш эшләгендә, тәnlә эшләгендә һәм нормадан тайпыла торган башка шартларда эшләр башкарғанда) компенсация характеристындагы түләүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kh} = O_b \times D_{kh} \times \frac{H_{fk}}{H_n},$$

биредә:

B_{kh} - компенсация характеристындагы түләү;

O_b - әлеге Нигезләмәнең II бүлеге нигезендә кабул ителә торган яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренең база оклады күләм;

D_{kh} - Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә кабул ителә торган компенсация характеристындагы түләүгә ёстәмәләр күләм;

H_{fk} - законнарда компенсация характеристындагы түләү күздә тотылган фактта эшләгән вакыт;

H_n - яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренең база оклады (хезмәт хакы ставкасы) өчен әлеге Нигезләмәнең III бүлеге белән билгеләнгән сәгать нормасы.

4. Гадәти (төрле квалификация, һөнәр (вазыйфалар) берләштергәндә, эш сәгатеннән тыш эшләгендә, тәnlә эшләгендә һәм нормаль шартлардан тайпылучы башка шартларда эшләр башкарғанда, эш өчен түләүләр тәnlә эшләү сәгате буенча нормаль шартларда эшләү белән чагыштырганда югарырак күләмдә, әмма законнарда һәм башка норматив хокукий актларда билгеләнгән күләмнәрдән түбән булмаган күләмдә билгеләнә.

Хезмәткәрне эшкә график белән билгеләнгән ял көнендә яки эшләми торган бәйрәм көнендә жәлеп иткән очракта, эш өчен икәләтә күләмдә түләнә, шул ук

вакытта вазыйфай оклад алушы хезмәткәрләргә - ялларда һәм эшләми торган бәйрәм көнендә эш вакытының айлық нормасы чикләрендә башкарылган булса, окладтан тыш кимендә бер көнлек яки бер сәгатьлек база ставкасы күләмендә һәм, әгәр эш айлық нормадан тыш башкарылса, база окладыннан тыш сәгатьлек яки көнлек ставкадан икеләтә күләмендә түләнә.

5. Ял көне һәм эшләми торган бәйрәм көнендә эшләгән хезмәткәр теләге буенча ача башка ял көне тәкъдим итепергә мөмкин. Бу очракта ял яки эшләми торган бәйрәм көне өчен бер тапкыр түләнә, ә ял көне өчен түләнергә тиеш түгел.

6. Заарлы һәм (яки) куркыныч хезмәт шартларында эшләгән хезмәткәрләргә хезмәт хакы, окладлар (вазыйфай окладлары), белән чагыштырганда, хезмәт шартларын махсус бәяләү нигезендә база окладының 4 проценттан да ким булмаган күләмендә билгеләнә.

VIII. Оешма житәкчесенә, житәкче урынбасарына, баш хисапчыга хезмәт хакын билгеләү тәртибе

1. Оешма житәкчеләренең, аларның урынбасарларының һәм баш хисапчыларның хезмәт хакы вазыйфай окладлардан, компенсация һәм стимуллаштыру характеристындағы түләүләрдән тора.

2. Яшьләр сәясәте оешмасы житәкчесенең вазыйфай оклады гамәлгә куючы тарафыннан агымдагы елның 1 гыйнварына бер тапкыр яисә оешма тәзелгән көнгә, хезмәткә түләү буенча төркемнәргә карап, билгеләнә һәм формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O_b \times S,$$

Биредә:

O_d - яшьләр сәясәте оешмасы житәкчесенең вазыйфай оклады;

O_b - житәкченең база оклады күләме;

S - чынлыкта эшләнгән вакыт (ставка).

Яшьләр сәясәте оешмаларында житәкченең хезмәте өчен түләү төркеме яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренең штат санына бәйле рәвештә билгеләнә.

3. Яшьләр сәясәте оешмаларында житәкчеләр урынбасарларының һәм баш хисапчыларның вазыйфай окладлары өлөгө оешмалар житәкчеләренең вазыйфай окладларыннан 20 - 30 процентка тубәнрәк билгеләнә.

4. Житәкчеләрнең хезмәте өчен түләү төркеме, житәкчеләрнең база һәм вазыйфай окладларының күләмнәре 16 нчы таблицада күрсәтелгән.

16 нчы таблица

Яшьләр сәясәте оешмасы житәкчеләренең база оклады күләме

N т/б	Оешма төренең исеме/оешманың штат саны, берәмлекләр	Хезмәте өчен түләү төркеме	Житәкчесенең оклады, сумнарда
1	2	3	4

1.	Яшьләр үзәкләре		
	10 га кадәр кертеп	1	20 000
	10 нан 30 га кадәр кертеп	2	23 700
	30 дан 50 гә кадәр кертеп	3	28 200
	50 дән 70 кә кадәр кертеп	4	30 900
	70 тән 150 гә кадәр кертеп	5	32 700
	150 дән артык	6	38 200
2.	Сәламәт-ял иту оешмалары (лагерьлар)		
	10 га кадәр кертеп	1	22 000
	10 нан артык кертеп	2	24 500
3.	Яшәү урыны буенча яшьләр (яшүсмерләр) клублары		
	12 гә кадәр кертеп	1	20 000
	12 дән 25 кә кадәр кертеп	2	24 500
	25 тән 40 ка кадәр кертеп	3	29 100
	40 тан 70 кә кадәр кертеп	4	30 900
	70 тән 140 ка кадәр кертеп	5	33 700
	140 тан артык	6	54 500
4.	Хәрби-патриотик эш һәм армиягә кадәр яшьләрне өзөрләү үзәкләре		
	10 га кадәр кертеп	1	15 000
	10 нан 20 гә кадәр кертеп	2	23 400
	20 дән артык	3	31 800
5.	Жәмәгать тәртибен саклау буенча яшьләр (студентлар) оешмалары үзәкләре		
	10 га кадәр кертеп	1	21 500
	10 нан 30 га кадәр кертеп	2	26 400
	30 дан 50 гә кадәр кертеп	3	27 400
	50 дән 70 кә кадәр кертеп	4	28 400
	70 тән 90 га кадәр кертеп	5	29 400
	90 нан артык	6	30 400
6.	Балаларны һәм яшүсмерләрне сәламәтләндөрү, ял һәм эш белән тәэмин итүне оештыру үзәкләре		
	45 кә кадәр кертеп	1	29 000

	45 тән 90 га кадәр кертеп	2	33 000
	90 нан артық кертеп	3	37 000
7.	Студентлар хезмәт отрядлары үзәкләре		
	10 га кадәр кертеп	1	27 200
	10 нан 30 га кадәр кертеп	2	28 200
	30 дан артық	3	29 200
8.	Балаларга һәм яшьләргә психологияк-педагогик ярдәм қурсату үзәкләре		
	10 га кадәр кертеп	1	28 100
	10 нан 25кә кадәр кертеп	2	31 100
	25 тән артық	3	34 100
9.	Балалар һәм яшьләр өчен телефон буенча ашыгыч психологик ярдәм қурсату үзәкләре		
	10 га кадәр кертеп	1	27 000
	10 нан 30 га кадәр кертеп	2	31 000
	30 дан 50 гә кадәр кертеп	3	35 000
	50 дән 70 кә кадәр кертеп	4	39 000
	70 тән артық	5	44 000
10.	Девиант тәртибе булган балалар өчен социаль-реабилитация үзәге		
	20 гә кадәр кертеп	1	34 000
	20 дән 40 ка кадәр кертеп	2	36 000
	40 тан 60 ка кадәр кертеп	3	38 000
	60 тан артық	4	40 000
11.	Яшьләргә ярдәм итү үзәкләре		
	12 гә кадәр кертеп	1	20 000
	12 дән 25 кә кадәр кертеп	2	24 500
	25 тән 40 ка кадәр кертеп	3	29 100
	40 тан 70 кә кадәр кертеп	4	30 900
	70 тән 140 ка кадәр кертеп	5	33 700
	140 тан артық	6	54 500
12.	Яшьләр, инновацион һәм профилактик программаларның республика үзәкләре		
	10 га кадәр кертеп	1	20 000

10 наң 30 га кадәр кертеп	2	23 700
30 дан 50 гә кадәр кертеп	3	28 200
50 дән 70 кә кадәр кертеп	4	30 900
70 тән 150 гә кадәр кертеп	5	32 700
150 дән артық	6	38 200

5. Яшыләр сәясәте оештыруны гамәлгә қуючы, эшчәнлекнең нәтижәлелеге критерийлары нигезендә билгеләнгән эшчәнлек нәтижәләрен исәпкә алыш, үтәлә торган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характеристындағы түләүне яшыләр сәясәте оешмасы житәкчесенә билгеләргә мөмкин.

Яшыләр сәясәте оешмасы житәкчесенә стимуллаштыру характеристындағы түләүләр мөһим һәм аеруча мөһим биремнәрне үтәгән өчен ай саен гамәлгә ашырылырга мөмкин.

6. Яшыләр сәясәте оешмасы житәкчесе житәкче урынбасарларына, баш хисапчыга, эшчәнлегенең нәтижәлелеге критерийлары нигезендә билгеләнгән эшчәнлек нәтижәләрен исәпкә алыш, башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характеристындағы түләүләрне билгели ала. Житәкче урынбасарларына, баш хисапчыга стимуллаштыру характеристындағы түләүләр ай саен мөһим һәм аеруча мөһим эшләр өчен башкарыла ала.

7. Яшыләр сәясәте оешмасы житәкчесе, житәкче урынбасарлары, баш хисапчы эшчәнлегенең нәтижәлелегенең типлаштырылган критерийлары һәм аларның үлчәү коэффициентлары Татарстан Республикасы Яшыләр эшләре министрлығы тарафыннан раслана.

8. Башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_k = B_C \times K_{VK},$$

Биредә:

B_k - башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен, аларның эшчәнлек нәтижәләрен исәпкә алыш, стимуллаштыру характеристындағы түләү;

B_C - яшыләр сәясәте оешмасының житәкчесенең (житәкче урынбасарларының һәм баш хисапчының) вазыйфаи окладының 20 процента күләмендә стимуллаштыру характеристындағы түләүләр күләме;

K_{VK} - сыйфат критерийларын үтәү коэффициенты.

9. Компенсация сыйфатындағы түләүләр Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә яшыләр сәясәте оешмасы житәкчесе, аның урынбасарлары, баш хисапчы өчен билгеләнә.

IX. Яшыләр сәясәте оешмаларының хезмәтенә түләү фондын формалаштыру һәм куллану тәртибе

1. Яшыләр сәясәте оешмалары хезмәтенә түләү фондын формалаштыру агымдагы финанс елына физик культура һәм спорт муниципаль оешмаларының

финанс чыгымнары нормативы, кулланучылар һәм хезмәтләр күләме нигезендә билгеләнгән акчалар күләме чикләрендә тормышка ашырыла һәм яшьләр сәясәте оешмаларының финанс-хужалык эшчәnlеге планында чагылыш таба.

2. Зеленодольск муниципаль районы яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренә (эшче, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләре гомумтармак һәнәрләре, житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфалары хезмәткәрләренең һәнәри квалификация төркемнәрен да кертеп), әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән вазыйфаи окладларны, компенсация һәм стимуллаштыру характеристындағы түләүләрне исәпләү, агымдагы финанс-хужалык эшчәnlеге планында яисә муниципаль районның яшьләр сәясәте оешмаларының Зеленодольск муниципаль районы бюджет сметасында каралган акчалар исәбеннән башкарыла.

3. Яшьләр сәясәте оешмаларының финанс-хужалык эшчәnlеге планын үтәү барышында барлыкка килгән хезмәт өчен түләү фондын экономияләү, финанс яғыннан тәэммин итүнең барлык чыганакларын, шул исәптән түләүле хезмәтләр күрсәтүдән алынган керемнәрне дә кертеп, тиешле чорда (ай, квартал, ел) яшьләр сәясәте оешмаларының, әлеге Нигезләмә нормаларын исәпкә алып, кабул ителгән локаль норматив актлары нигезендә кызыксындыру түләүләренә юнәлдерелергә мөмкин.

Хезмәт өчен түләү фондын экономияләгәндә, кызыксындыру түләуләре хезмәт өчен түләү фонды экономиясе барлыкка килгән вазыйфаларның (эшчеләрне, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләре гомумтармак һәнәрләре хезмәткәрләренең һәнәри квалификация төркемнәрен, житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфаларын да кертеп), һәнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренә башкарыла.

Яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренә тиешле чор өчен хезмәт өчен түләү фондын экономияләү хисабына башкарылган кызыксындыру түләве күләме, бу чорда эш вакыты нормасын (хезмәт вазыйфаларын) үтәгән эш вакыты нормасын исәпкә алып, агымдагы елның 1 гыйнварына "Хезмәткә түләүнең минималь күләме турында" 2000 елның 19 июнендәге 82-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән (яшьләр сәясәте оешмалары житәкчеләреннән тыш) өч тапкыр минималь хезмәт хакыннан арта алмый.

Хезмәт өчен түләү фондын экономияләү исәбенә кызыксындыру түләуләре күләме яшьләр сәясәте оешмалары житәкчеләренә яшьләр сәясәте оешмаларын гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнә.

Яшьләр сәясәте оешмаларының финанс-хужалык эшчәnlеге планын үтәү барышында барлыкка килгән финанс белән тәэммин итүнең барлык чыганаклары исәбеннән, түләүле хезмәтләр күрсәтүдән алынган керемнәрне дә кертеп, хезмәткә түләү фонды экономиясеннән файдаланган өчен җаваплылык, яшьләр сәясәте оешмалары житәкчеләренә йөкләнә.

Зеленодольск муниципаль районының
яшьләр сәясәте муниципаль оешмалары
хезмәткәрләренән хезмәт өчен түләү шартлары
турыйндағы нигезләмәгә карата
кушымта

1 нче таблица

**Физик культура хезмәткәрләренә
стимуллаштыру характерындагы түләүләр алырга
мөмкинлек бирүче Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының,
Совет Социалистик Республикалар Союзының, Совет Социалистик
Республикалар Союзы составындагы союздаш һәм автоном
республикаларның спорт исемнәре, дәүләт бүләкләре
исемлеге**

N т/б	Мактаулы исемнәр, спорт исемнәре, дәүләт бүләкләре исемнәре
1	2
1. Россия Федерациисенең мактаулы исемнәре, спорт исемнәре	
1.1.	Россия Федерациисенең Атказанган физик культура хезмәткәре
1.2.	Россиянең Атказанган спорт мастеры
1.3.	Россиянең Атказанган тренеры
1.4.	Россиянең Мактаулы спорт судьясы
1.5.	Россиянең халықара класслы Атказанган спорт мастеры
1.6.	Россиянең халықара класслы спорт мастеры
1.7.	Россиянең спорт мастеры
1.8.	Россиянең Гроссмейстеры
1.9.	Россиянең Мактаулы спорт судьясы
2. Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре	
2.1.	Татарстан Республикасының Атказанган физик культура хезмәткәре
2.2.	Татарстан Республикасының Атказанган тренеры
3. Совет Социалистик Республика Союзының мактаулы исемнәре (РСФСР)	
3.1.	СССРның Атказанган спорт мастеры
3.2.	СССРның Атказанган тренеры
3.3.	СССРның спорт мастеры
3.4.	СССРның халықара класслы спорт мастеры
3.5.	РСФСРның Атказанган тренеры
3.6.	СССРның Гроссмейстеры

4. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре	
4.1.	Атказанган физкультура һәм спорт эшлеклесе
4.2.	Атказанган спорт эшлеклесе
4.3.	Атказанган физик культура эшлеклесе
4.4.	Атказанган физик культура һәм спорт хезмәткәре
4.5.	Атказанган тренер
5. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автоном республикаларның мактаулы исемнәре	
5.1.	Атказанган физкультура һәм спорт эшлеклесе
5.2.	Атказанган физкультура һәм спорт хезмәткәре

2 нче таблица

**Мәгариф хезмәткәрләренә тиешле түләүләр алырга
мөмкинлек бирүче дәүләт һәм ведомство бүләкләре
исемлеге**

N т/б	Дәүләт бүләге исеме
1	2
Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Совет Социалистик Республикалар Союзының, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союз һәм автоном республикаларның дәүләт бүләкләре	
1. Россия Федерациинең мактаулы исемнәре	
1.1.	Россия Федерациисенең Халық укытучысы
1.2.	Россия Федерациисенең Атказанган укытучысы
1.3.	Россия Федерациисенең Атказанган фән эшлеклесе
1.4.	Россия Федерациисенең Атказанган югары мәктәбе хезмәткәре
1.5.	Россия Федерациисенең Атказанган производство белеме мастеры
1.6.	Россия Федерациисенең Атказанган физик культура хезмәткәре
1.7.	Россия Федерациисенең Атказанган мәдәният хезмәткәре
1.8.	Россия Федерациисенең Атказанган рәссамы
1.9.	Россиянең Атказанган спорт мастеры
1.10.	Россиянең Атказанган тренеры
1.11.	Россиянең Атказанган халықара класслы спорт мастеры

1.12.	Россиянең халықара класслы спорт мастери
1.13.	Россия спорт мастери
1.14.	Россия Гроссмейстери
1.15.	Россиянең мактаулы спорт судьясы
2. Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре (РСФСР)	
2.1.	СССРның Халық укытучысы
2.2.	СССРның Атказанган спорт мастери
2.3.	СССРның Атказанган тренеры
2.4.	СССРның спорт мастери
2.5.	СССРның халықара класслы спорт мастери
2.6.	РСФСРның Атказанган тренеры
2.7.	СССРның Гроссмейстери
3. Совет Социалистик Республикалар Союзының составындағы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре	
3.1.	Атказанган физкультура һәм спорт эшлеклесе
3.2.	Атказанган спорт эшлеклесе
3.3.	Атказанган физик культура эшлеклесе
3.4.	Атказанган физик культура һәм спорт хезмәткәре
3.5.	РСФСРның Атказанган тренеры
3.6.	РСФСР ның Атказанган мәктәп укытучысы
3.7.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү укытучысы
3.8.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү мастери
3.9.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү хезмәткәре
3.10.	Атказанган укытучы
3.11.	Югары мәктәпнең Атказанган хезмәткәре
3.12.	Атказанган халық мәгарифе хезмәткәре
3.13.	Югары мәктәпнең Атказанган эшлеклесе
3.14.	Атказанган фән һәм техника эшлеклесе
3.15.	Атказанган фән эшлеклесе
4. Совет Социалистик Республикалар Союзының составындағы автоном республикаларның мактаулы исемнәре	
4.1.	Атказанган физкультура һәм спорт эшлеклесе

4.2.	Атказанган физик культура һәм спорт хезмәткәре
4.3.	Мәктәпнең Атказанган эшлеклесе
4.4.	Мәктәпнең Атказанган уқытучысы
4.5.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү уқытучысы
4.6.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү мастера
4.7.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү хезмәткәре
4.8.	Югары мәктәпнең Атказанган хезмәткәре
4.9.	Атказанган фән һәм мәдәният эшлеклесе
4.10.	Атказанган мәдәният хезмәткәре
4.11.	Атказанган фән һәм техника эшлеклесе
4.12.	Атказанган фән эшлеклесе
4.13.	Атказанган тренер

5. Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре

5.1.	Татарстан Республикасының халық уқытучысы
5.2.	Татарстан Республикасының Атказанган мәктәп уқытучысы
5.3.	Татарстан Республикасының Атказанган уқытучысы
5.4.	Татарстан Республикасының Атказанган фән эшлеклесе
5.5.	Татарстан Республикасының Атказанган югары мәктәбе хезмәткәре
5.6.	Татарстан Республикасының Атказанган физик культура хезмәткәре
5.7.	Татарстан Республикасының Атказанган мәдәният хезмәткәре
5.8.	Татарстан Республикасының Атказанган тренеры
5.9.	Татарстан Республикасының яшьләр сәясәте өлкәсе Атказанган хезмәткәре

Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының, Совет Социалистик Республикалар Союзының, Россия Совет Федератив Социалистик Республикасының ведомство (тармак) бүләкләре

1. 1. Россия Федерациисе Мәгариф һәм фән министрлыгы (Россия Федерациисе Мәгариф министрлыгы)

1.1.	Россия Федерациисе гомуми мәгарифенең мактаулы хезмәткәре
1.2.	Россия Федерациисе башлангыч һөнәри белемнең мактаулы хезмәткәре
1.3.	Россия Федерациисе урта һөнәри белемнең мактаулы хезмәткәре
1.4.	Россия Федерациисе югары һөнәри белемнең мактаулы хезмәткәре

1.5.	Россия Федерациясе фән һәм техникасының мактаулы хезмәткәре
1.6.	Россия Федерациясе яшьләр сәясәте өлкәсендә мактаулы хезмәткәре
1.7.	Россия Федерациясе физик культурасының һәм спортының мактаулы хезмәткәре
2. СССР (РСФСР) Халық мәгарифе министрлығы СССР (РСФСР) Мәгариф министрлығы	
2.1.	«СССР мәгариф отличнигы» билгесе
2.2.	«Халық мәгарифе отличнигы» билгесе
2.3.	«СССР һөнәри техник белем бирү отличнигы» билгесе
2.4.	«РСФСР һөнәри техник белем бирү отличнигы» билгесе
2.5.	«Физик культура һәм спорт отличнигы» билгесе

3 нче таблица

**Медицина хезмәткәрләренә тиешле түләүләр
алу мөмкинлеге бирә торган дәүләт бүләкләре
исемлеге**

N т/б	Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре
1	2
1. Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре	
1.1.	Россия Федерациясенең Атказанган табибы
1.2.	Россия Федерациясенең Атказанган сәламәтлек саклау хезмәткәре
1.3.	Россия Федерациясе сәламәтлек саклау отличнигы
2. Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре	
2.1.	Татарстан Республикасының Атказанган табибы
2.2.	Татарстан Республикасының Атказанган сәламәтлек саклау хезмәткәре

4 нче таблица

**Мәдәният хезмәткәрләренә стимуллаштыру характеристындағы түләүләр алырга
мөмкинлек бирүче Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының,
Совет Социалистик Республикалар Союзының,
Совет Социалистик Республикалар Союзы составындағы союздаш һәм
автоном республикаларының дәүләт бүләкләре
исемлеге**

N т/б	Дәүләт бүләгә исеме
1	2

1. Россия Федерациисенең мактаулы исемнәре	
1.1.	Россия Федерациясенең Халық артисты
1.2.	Россия Федерациясенең Халық рәссамы
1.3.	Россия Федерациясенең Атказанган артисты
1.4.	Россия Федерациясенең Атказанган мәдәният хезмәткәре
1.5.	Россия Федерациясенең Атказанган рәссамы
2. Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре	
2.1.	Татарстан Республикасының Халық артисты
2.2.	Татарстан Республикасы Халық язучысы
2.3.	Татарстан Республикасының Халық шагыйре
2.4.	Татарстан Республикасының Халық рәссамы
2.5.	Татарстан Республикасының Атказанган артисты
2.6.	Татарстан Республикасының Атказанган сәнгать эшлеклесе
2.7.	Татарстан Республикасының Атказанган мәдәният хезмәткәре
3. Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре	
3.1.	СССРның Халық артисты
3.2.	СССРның Халық рәссамы
4. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре	
4.1.	Атказанган пропагандачы
4.2.	Халық артисты
4.3.	Атказанган артист
4.4.	Атказанган сәнгать эшлеклесе
4.5.	Халық рәссамы
4.6.	Атказанган рәссам
4.7.	Халық язучысы
4.8.	Атказанган язучы
4.9.	Халық шагыйре
4.10.	Халық жырчысы
4.11.	Халық акны
4.12.	Атказанган журналист
4.13.	Атказанган мәдәният эшлеклесе

4.14.	Атказанган мәдәни-агарту эше хезмәткәре
4.15.	Атказанган мәдәният хезмәткәре
4.16.	Атказанган китапханәче
4.17.	Гамәли сәнгать осталы
4.18.	Атказанган халық ижаты мастеры
5. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автоном республикаларның мактаулы исемнәре	
5.1.	Халық артисты
5.2.	Атказанган артист
5.3.	Атказанган сәнгать эшлеклесе
5.4.	Халық рәссамы
5.5.	Атказанган рәссам
5.6.	Халық язучысы
5.7.	Атказанган язучы
5.8.	Халық шагыйре
5.9.	Атказанган журналист
5.10.	Атказанган мәдәният хезмәткәре
5.11.	Атказанган китапханәче
5.12.	Атказанган фән һәм мәдәният эшлеклесе
5.13.	Атказанган фән һәм техника эшлеклесе
5.14.	Атказанган фән эшлеклесе

Күшымта
Зеленодольск муниципаль районы
Башкарма комитеты карарына
02.11. 2021 ел № 2748

**ЗЕЛЕНОДОЛЬСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА ЯШЫЛӘР СӘЯСӘТЕ
МУНИЦИПАЛЬ ОЕШМАЛАРЫНЫң ЭШЧЕ, МӘДӘНИЯТ, СӘНГАТЬ ҺӘМ
КИНЕМАТОГРАФИЯ ЭШЧЕЛӘРЕ ГОМУМТАРМАК ҺӘНӘРЛӘРЕ, ЖИТӘКЧЕЛӘР,
БЕЛГЕЧЛӘР ҺӘМ ХЕЗМӘТКӘРЛӘР ГОМУМТАРМАК ВАЗЫЙФАЛАРЫ ҺӘНӘРИ
КВАЛИФИКАЦИЯ ТӘРКЕМНӘРЕНӘ КЕРӘ ТОРГАН ХЕЗМӘТКӘРЛӘРЕНЕҢ
ХЕЗМӘТЕ ӨЧЕН ТҮЛӘУ ШАРТЛАРЫ ТУРЫНДА
НИГЕЗЛӘМӘ**

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Әлеге Зеленодольск муниципаль районанында яшыләр сәясәте муниципаль оешмаларының эшче, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләре гомумтармак һәнәрләре, житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфалары һәнәри квалификация тәркемнәренә керә торган хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләу шартлары турында нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) хезмәткәрләрнең окладларын формалаштыру тәртибен, компенсация һәм стимуллаштыру характеристындагы түләүләр шартларын һәм күләмен, шулай ук аларны билгеләү критерийларын билгели.

1. Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге тәшенчәләр һәм билгеләмәләр кулланыла:

хезмәт түләу системасы - оешмалар хезмәткәрләре хезмәте өчен түләу шартларын һәм күләмнәрен, база окладлары, эш хакының база ставкалары, вазыйфаи окладлар күләмнәрен кертеп, шулай ук федераль законнар һәм Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокук актлары нигезендә билгеләнгән компенсация һәм стимуллаштыру характеристындагы түләүләрне билгели торган нормалар жыелмасы;

база оклады - Зеленодольск муниципаль районы яшыләр сәясәте муниципаль оешмалары хезмәткәренең эшче һәнәре буенча яки тиешле һәнәри квалификация тәркеменә керә торган житәкче, белгеч, техник башкаручы вазыйфасы буенча һәнәри эшчәнлек гамәлгә ашыручу хезмәткәрләренең минималь оклады (вазыйфаи оклады, эш хакы ставкасы), компенсация һәм стимуллаштыру түләүләрен исәпкә алмыйча;

вазыйфаи оклад - календарь аенда билгеле бер катлаулылыктагы хезмәт (вазыйфаи) бурычларын үтәгән өчен хезмәткәргә хезмәт өчен түләүнең билгеләнгән күләме, компенсация һәм стимуллаштыру түләүләрен исәпкә алмыйча;

хезмәт хакы (хезмәткәренең эш хакы) - башкарыла торган эшнең квалификациясенә, катлаулылығына, санына, сыйфатына һәм шартларына бәйле булган хезмәт өчен түләү, шулай ук компенсация һәм стимуллаштыру түләүләре;

компенсация характеристындагы түләүләр - компенсация характеристындагы ёстәлмәләр һәм ёстәмә түләүләр, шул исәптән нормаль шартлардан тайпыла торган эш өчен һәм компенсация характеристындагы башка түләүләр;

стимуллаштыру характеристындагы түләүләр - стимуллаштыру характеристындагы ёстәлмәләр һәм ёстәмә түләүләр, премияләр һәм башка бүләкләү өчен түләүләр;

3. Хезмәткәрнең хезмәт хакы (хезмәт хакы) түбәндәгеләрдән тора:

вазыйфай окладлары;

компенсация характеристындағы түләүләр;

стимуллаштыру характеристындағы түләүләр.

**II. Зеленодольск муниципаль районында яшьләр сәясәте
муниципаль оешмаларының эшче, мәдәният, сәнгать һәм кинематография
эшчеләре гомумтармак һөнәрләре, житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр
гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация тәркемнәренә керә торган
хезмәткәрләренең база окладларын билгеләү**

1. Зеленодольск муниципаль районында яшьләр сәясәте муниципаль оешмаларының эшче, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләре гомумтармак һөнәрләре һөнәри квалификация тәркемнәренә керә торган хезмәткәрләренең база окладлары түбәндәге күләмнәрдә билгеләнә:

Квалификация дәрәжәсе	Аена база окладының күләме, сумнарда
" Беренче дәрәжәдәге эшчеләрнең гомумтармак һөнәрләре" һөнәри квалификация тәркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	8 380
Икенче квалификация дәрәжәсе	8 578
" Икенче дәрәжәдәге эшчеләрнең гомумтармак һөнәрләре" һөнәри квалификация тәркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	8 719
Икенче квалификация дәрәжәсе	8 893
Өченче квалификация дәрәжәсе	9 071
Дүртөнче квалификация дәрәжәсе	9 602

2. Зеленодольск муниципаль районаны яшьләр сәясәте муниципаль оешмаларының житәкчеләре, белгечләре һәм хезмәткәрләренең гомумтармак вазыйфаларының һөнәри квалификация тәркемнәренә керә торган хезмәткәрләренең база окладлары түбәндәге күләмнәрдә билгеләнә:

Квалификация дәрәжәсе	Аена база окладының күләме, сумнарда
1	2
"Беренче дәрәжәдәге хезмәткәрләрнең гомумтармак вазыйфалар" һөнәри квалификация тәркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	8 380
Икенче квалификация дәрәжәсе	8 578

"Икенче дәрәжәдәге хөзмәткәрләрнең гомумтармак вазыйфалар" һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	8 719
Икенче квалификация дәрәжәсе	8 893
Өченче квалификация дәрәжәсе	9 071
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	9 298
Бишенче квалификация дәрәжәсе	9 484
"Өченче дәрәжәдәге хөзмәткәрләрнең гомумтармак вазыйфалар" һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	9 674
Икенче квалификация дәрәжәсе	9 867
Өченче квалификация дәрәжәсе	10 064
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	10 265
Бишенче квалификация дәрәжәсе	10 491
"Дүртенче дәрәжәдәге хөзмәткәрләрнең гомумтармак вазыйфалар" һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	11 403
Икенче квалификация дәрәжәсе	11 603
Өченче квалификация дәрәжәсе	11 803

3. Хөзмәткәрнең вазыйфасы һәм һөнәре эшче, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләре гомумтармак һөнәрләренең һәм житәкчеләр, белгечләр, хөзмәткәрләр гомумтармак вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәренә керә торган хөзмәткәрләренең тиешле квалификация дәрәжәләренә туры килүе Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау һәм социаль үсеш министрлыгының норматив хокук актлары нигезендә кабул ителә.

4. Ике эштә берьюлы, шулай ук тулы булмаган эш вакыты шартларында эшләүче хөзмәткәрләр хөзмәте өчен түләү эшләгән вакытка пропорциональ рәвештә йә эшләрнең башкарылган күләменә бәйле рәвештә гамәлгә ашырыла. Төп вазыйфа буенча, шулай ук берьюлы ике эш башкару тәртибендә билгеләнә торган вазыйфа буенча эш хакы күләмнәрен билгеләү һәр вазыйфа буенча аерым башкарыла.

III. Зеленодольск муниципаль районында яшьләр сәясәте муниципаль оешмаларының эшче, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләре гомумтармак һөнәрләре, житәкчеләр, белгечләр һәм хөзмәткәрләр гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәренә керә торган хөзмәткәрләренең вазыйфаи окладларын формалаштыру тәртибе

Зеленодольск муниципаль районында яшьләр сәясәте муниципаль оешмаларының эшче, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләре гомумтармак һөнәрләре, житәкчеләр, белгечләр һәм хөзмәткәрләр гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәренә керә торган хөзмәткәрләренең

вазыйфай оклады түбәндәгө формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O \times \frac{H_f}{H_n},$$

Биредә:

O_d - Зеленодольск муниципаль районында яшьләр сәясәте муниципаль оешмаларының эшчеләр, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләре гомумтармак һәнәрләре, житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфалары һәнәри квалификация тәркемнәренә керә торган хезмәткәрләренең вазыйфай оклады;

H_f - хезмәткәр өчен билгеләнгән эш вакыты дәвамлылығы чикләрендә Зеленодольск муниципаль района яшьләр сәясәте муниципаль оешмалары хезмәткәрләренең факттагы эш сәгатьләре саны;

H_n - Зеленодольск муниципаль района яшьләр сәясәте муниципаль оешмалары хезмәткәрләренең хезмәт хакының база ставкасы (база оклады) өчен эш вакытының дәвамлылығы (хезмәткәр өчен билгеләнгән) өчен сәгать нормасы;

O - Зеленодольск муниципаль районында яшьләр сәясәте муниципаль оешмаларының эшче, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләре гомумтармак һәнәрләре, житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфалары һәнәри квалификация тәркемнәренә керә торган хезмәткәрләренең әлеге Нигезләмәнең II бүлеге нигезендә кабул ителә торган база оклады күләме.

IV. Стимуллаштыру характерындагы түләүләр

1. Стимуллаштыру характердагы түләүләргә хезмәткәрне хезмәтнең сыйфатлы нәтижәсенә ирешүгә стимуллаштыруга, шулай ук башкарыйлан эш өчен бүләкләүгә юнәлдерелгән түләүләр керә.

2. Стимуллаштыру характерындагы түләүләр түбәндәгеләрне үз әченә ала:

дәүләт бүләкләре булган өчен түләү;

вазыйфасы буенча эш стажы өчен түләүләр;

премиаль һәм башка мактау характерындагы түләүләре.

Хезмәтнең интенсивлығы өчен түләүләр.

3. Дәүләт бүләкләре булган өчен эшче, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшче гомумтармак һәнәрләре, житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфалары һәнәри квалификация тәркемнәренә керә торган хезмәткәрләренең түләүләр каралган һәм түбәндәгө формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times D_{pz},$$

Биредә:

B_{pz} - дәүләт бүләкләре булган өчен түләү;

O_d - Зеленодольск муниципаль районында яшьләр сәясәте муниципаль оешмаларының эшче, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләре гомумтармак һөнәрләре, житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәренә керә торган хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{pz} - мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен өстәмә түләү қуләме 3 процент тәшкил итә.

3.1. Хезмәткәрләргә тиешле түләүләр бирелә торган дәүләт бүләкләре исемлеге өлеге Нигезләмәнең күшымтасында китерелгән.

3.2. Дәүләт бүләкләре булган өчен түләү қуләмнәрен билгеләү дәүләт бүләгә бирелгән көннән башкарыла. Ике һәм андан да күбрәк дәүләт бүләкләре булган хезмәткәрләргә түләү, хезмәткәрнең сайлавы буенча, дәүләт бүләкләренең берсе буенча билгеләнә.

4. Вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажы өчен түләүләр, вазыйфа (белгечлек) буенча эшнең дәвамлылығына карап, һөнәри-квалификация төркемнәре һәм квалификация дәрәҗәләре яктылығында стаж төркемнәре буенча житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеменә керә торган хезмәткәрләргә билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times D_s,$$

Биредә:

B_s - вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажы өчен түләү;

O_d - Зеленодольск муниципаль районында яшьләр сәясәте муниципаль оешмаларының житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәренә керә торган хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_s - вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажы өчен өстәмә түләү қуләме.

4.1. Вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажы өчен өстәмә түләүләр қуләмнәре түбәндәгеләрне тәшкил итә:

вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажы 2 елдан 5 елга кадәр булганда – 2,5 процент;

вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажы 5 елдан 10 елга кадәр булганда – 4 процент;

вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажы 10 елдан 15 елга кадәр булганда – 5 процент;

вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажы 15 елдан артык булганда – 6 процент.

4.2. Эш стажы үзгәргәндә вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажы өчен түләүләр қуләмен билгеләү (үзгәртү), стажны раслый торган документлар оешмада булса, яисә стажны раслый торган кирәклө документ бирелгән көннән, эш стажы өчен түләү қуләмен арттыру хокукуын бирә торган стажга ирешкәннән соң башкарыла.

4.3. Вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажына 1 нче таблица нигезендә вазыйфалар (һөнәрләр) буенча эш вакыты исәпләнә.

**Вазыйфа (белгечлек) буенча эшләгән вакытлары
эш стажына исәпләнә торган вазыйфалар (һөнәрләр) исемлеге**

Н т/б	Житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәренә керә торган хезмәткәрләр вазыйфалары («баш», «өлкән» вазыйфаи исемнәрен кертеп, вазыйфа эчендәге барлық категорияләр) исеме	Стимуллаштыру түләвен билгеләү өчен белгечлек буенча эшләү чорлары эш стажына көртелә торган вазыйфалар (һөнәрләр) исеме
1	2	3
1.	Финанс бүлеге башлыгы, план-икътисад бүлеге башлыгы, баш хисапчы, хисапчы, хисапчы-ревизор, икътисадчы, хужалык эшчәнлеген анализлау һәм бухгалтер исәбе буенча икътисадчы, исәпләү (мәгълүмат-исәпләү) үзәге икътисадчысы, шартнамә һәм дәгъва эше буенча икътисадчы, финанс эше буенча икътисадчы, планлаштыру буенча техник, счетовод, калькулятор, кассир, таксировкалаучы, статистик, хисапчы, статистик, хисапчы, хисапчы.	Финанс бүлеге башлыгы, план-икътисад бүлеге башлыгы, баш хисапчы, хисапчы, хисапчы-ревизор, икътисадчы, бухгалтерлык исәбе һәм хужалык эшчәнлеген анализлау буенча икътисадчы, исәпләү (мәгълүмат-исәпләү) үзәге икътисадчысы, килешү һәм претензия эше буенча икътисадчы, матди-техник тәэминат экономисты, планлаштыру буенча икътисадчы, сату буенча икътисадчы, хезмәт буенча икътисадчы, финанс эшләре буенча икътисадчы, планлаштыру буенча техник, хисапчы, калькулятор, кассир, таксировкалаучы, статистик, хисапчы, салым һәм жыемнар буенча консультант, аудитор
2.	Матди-техник тәэммин итү буенча икътисадчы	Матди-техник тәэммин итү буенча икътисадчысы, матди-техник тәэммин итү бүлеге башлыгы, склад мәдире, бухгалтер, бухгалтер-ревизор, икътисадчы, бухгалтерлык исәбе һәм хужалык эшчәнлеген анализлау буенча икътисадчы, хисаплау (мәгълүмат-хисаплау) үзәге икътисадчысы, шартнамә һәм дәгъва эше буенча икътисадчы, планлаштыру буенча икътисадчы, сату буенча икътисадчы, финанс эше буенча икътисадчы, товар белгече, планлаштыру буенча техник, хисапчы, таксировкалаучы, исәпкә алушы
3.	Оештыру һәм хезмәт өчен түләү бүлеге башлыгы	Хезмәтне оештыру һәм түләү бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру һәм житештерү белән идарә итү

		лабораториясе (бюро) башлыгы, хезмәт буенча норматив-тикшеренү лабораториясе башлыгы, хезмәт социологиясе лабораториясе (бюро) башлыгы, социаль үсеш бүлеге башлыгы, хезмәт буенча икътисадчы, хезмәтне нормалаштыру буенча инженер, хезмәтне оештыру һәм нормалаштыру буенча инженер, хезмәтне оештыру буенча инженер, инструктор-дактилолог, хезмәт буенча техник, социолог, наряд бируче, хронометражчы
4.	Хезмәтне саклау бүлеге башлыгы, хезмәтне саклау һәм куркынычсызлық техникасы буенча инженер	Хезмәтне саклау бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру һәм түләү бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру һәм житештерү белән идарә итү лабораториясе (бюро) башлыгы, хезмәт буенча норматив-тикшеренү лабораториясе начальниги, хезмәтне саклау һәм куркынычсызлық техникасы буенча инженер, инженер
5.	Кадрлар бүлеге башлыгы (махсус бүлек һ. б.), кадрлар өзөрләү бүлеге башлыгы, персонал буенча менеджер, кадрлар буенча белгеч, кадрлар буенча инспектор, кадрлар өзөрләү буенча инженер, инструктор-дактилолог, профконсультант, юрисконсульт, табельчы	Кадрлар бүлеге башлыгы (махсус бүлек һ. б.), кадрлар өзөрләү бүлеге башлыгы, персонал буенча менеджер, кадрлар буенча белгеч, кадрлар буенча инспектор, кадрлар өзөрләү буенча инженер, инструктор-дактилолог, профконсультант, юрисконсульт, табельчы
6.	Социаль башлыгы үсеш бүлеге	Социаль үсеш бүлеге башлыгы, кадрлар өзөрләү бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру һәм житештерү белән идарә итү бүлеге башлыгы, лаборатория (бюро) башлыгы, хезмәт социологиясе башлыгы, хезмәтне саклау бүлеге башлыгы, персонал буенча менеджер, кадрлар өзөрләү буенча инженер, инструктор-дактилолог, кадрлар буенча инспектор, хезмәтне саклау һәм куркынычсызлық техникасы буенча инженер, хезмәтне нормалаштыру буенча инженер, хезмәтне оештыру һәм нормалаштыру буенча инженер, хезмәтне оештыру һәм нормалаштыру буенча инженер, хезмәт буенча техник, социолог
7.	һөнәр буенча консультант	һөнәр буенча консультант, кадрлар бүлеге башлыгы, кадрлар буенча белгеч, кадрлар буенча инспектор, персонал буенча менеджер, психолог, социолог, халыкны әш белән тәэммин итү

		үзәге инспекторы, инструктор-дактилолог
8.	Юридик бүлек башлыгы, юрисконсульт	Юридик бүлек башлыгы, юрисконсульт
9.	Архив мәдире, канцелярия мәдире, документ белгече, архивариус, эш башкаручы, йөкләмәләр үтәлешиң контролльдә тоту буенча инспектор, секретарь, секретарь-машинист, секретарь-стенографист, күрмәүче белгеч секретаре, житәкче секретаре, экспедитор	Архив мәдире, канцелярия мәдире, документ белгече, архивариус, эш башкаручы, йөкләмәләр үтәлешиң контролльдә тоту буенча инспектор, секретарь, секретарь-машинистка, секретарь -стенографист, стенографист, машинист, күрмәүче белгеч секретаре , житәкче секретаре, паспортчы, кодификатор, экспедитор
10.	Машбюро мәдире, күчермә алу-кубәйту бюросы мәдире, машинкада басучы	Машбюро мәдире, күчермә алу-кубәйту бюросы мәдире, машинкада басучы, секретарь-машинкада басу-чы, күчермә алучы
11.	Матди-техник тәэммин итү бүлеге башлыгы, хужалық бүлеге башлыгы, склад мәдире, хужалық мәдире	Матди-техник тәэммин итү бүлеге башлыгы, хужалық бүлеге башлыгы, склад мәдире, хужалық мәдире, товар белгече, агент, сатып алулар буенча агент, тәэммин итү буенча агент, тәэммин итү буенча икътисадчы, товар белгече, йөкләр ташу буенча экспедитор
12.	Тулай торак мәдире, пропускларның дежур бюросы, комендант, администратор	Пансионатның (кунакханәләрнен) торак корпусы мәдире, тулай торак мәдире, пропусклар бюросы мәдире, ял итү бүлмәсе мәдире, хужалық мәдире, пропускларның дежур бюросы, дежурный (белешмәләр биры буенча, зал, кунакханәнең каты, автомобиль йөртүчеләрнен ял итү бүлмәсе, тулай торак h. b.), комендант, администратор, саклау камерасы мәдире h. b.)
13.	Гараж башлыгы	Гараж башлыгы, автоколонна башлыгы, пассажир транспорты контролеры, хәрәкәт һәм төяү-бушату эшләре диспетчерлыгы операторы, автотехника экспертизасы буенча белгеч (эксперт-автотехник), юл хужалыгы эксперты, автотранспорт йөртүче
14.	Житештерү мәдире (шеф-пешекче), ашханә мәдире	Житештерү мәдире (шеф-пешекче), ашханә мәдире, аш пешерүче
15.	Диспетчер, диспетчерлык хезмәте операторы	Диспетчер, диспетчерлык хезмәте операторы, хәрәкәт һәм төяү-бушату эшләре диспетчерлыгы операторы

16.	Фотолаборатория мәдире	Фотолаборатория мәдире, фотога төшерүче, рэссам-фотога төшерүче
17.	Механик, ремонт буенча инженер, инженер-энергетик (энергетик)	Ремонт цехы башлыгы, осталханә башлыгы (мәдире), механик, ремонт буенча инженер, инженер-энергетик (энергетик), инженер
18.	Инженер-программист (программист), техник-программист, математик, фонд инспекторы, фонд инспекторы асистенты	Житештерү белән идарә итүнен автоматлаштырылган системасы бүлеге башлыгы, житештерү процессларын автоматлаштыру һәм механикалаштыру бүлеге башлыгы, инженер-программист (программист), житештерү процессларын автоматлаштыру һәм механикалаштыру буенча инженер, житештерү белән идарә итүнен автоматлаштырылган системалары буенча инженер, инженер, математик, техник-программист, фонд техник, инспекторы, фонд инспекторы
19.	Фәнни-техник китапханә мәдире, мәгълүмат саклау бүлеге башлыгы (лаборатория, сектор), мәгълүматны саклау буенча бүлек начальниги, фәнни-техник мәгълүмат буенча инженер, мәгълүматны саклау буенча белгеч, мәгълүматны саклау буенча техник	Фәнни-техник китапханә мәдире, мәгълүмат бүлеге начальниги, фәнни-техник мәгълүмат бүлеге начальниги, мәгълүмат саклау буенча бүлек (лаборатория, сектор) начальниги, фәнни-техник мәгълүмат буенча инженер, мәгълүмат саклау буенча инженер, патент һәм уйлап табу эшләре буенча инженер, инженер, мәгълүматны саклау буенча белгеч, мәгълүмат саклау техники, техник
20.	Техник-икътисадый тикшеренүләр лабораториясе (бюросы) башлыгы, тикшеренү лабораториясе башлыгы, мәгълүмат бүлеге башлыгы, аналитик	Техник-икътисадый тикшеренүләр лабораториясе (бюросы) башлыгы, тикшеренү лабораториясе башлыгы, мәгълүмат бүлеге башлыгы, фәнни-техник мәгълүмат бүлеге башлыгы, аналитик
21.	Инженер-лаборант, лаборант, лаборант	Заводның үзәк лабораториясе башлыгы, житештерү лабораториясе башлыгы (житештерүне контрольдә тоту буенча), инженер-лаборант, инженер, техник-лаборант, техник, лаборант
22.	Инструмент буенча техник, техник-технолог	Житештерү бүлеге башлыгы, техник бүлек башлыгы, инструмент житештерү цехы башлыгы, житештерү процессларын автоматлаштыру һәм механикалаштыру бүлеге башлыгы, житештерү процессларын автоматлаштыру һәм механикалаштыру бүлеге башлыгы, цех башлыгы, цех (участок) башлыгы, контроль мастеры,

		участок мастери, инженер, житештеру процессларын әзерләү буенча инженер, инженер-технолог, Автоматлаштыру һәм механикалаштыру буенча инженер, инструментлар буенча инженер, жиһаз комплектацияләү буенча инженер, инженер-конструктор (конструктор), житештерү белән идарә итүне оештыру буенча инженер, патент һәм уйлап табу эше буенча инженер, фәнни-техник мәгълүмат буенча инженер, механик, техник,-инструмент буенча конструктор, техник-технолог
23.	Инженер	Барлық атамалардагы инженер, производство бүлеге башлыгы, техник бүлек башлыгы, тәжрибә житештерү цехы башлыгы, житештерү процессларын автоматлаштыру һәм механикалаштыру бүлеге башлыгы, цех (участок) башлыгы, капиталь төзелеш бүлеге башлыгы, участок мастери, механик, техник-конструктор, инструмент буенча техник, техник-технолог
24.	Инженер-электроник(электроник), исәпләү (мәгълүмати-исәпләү) үзәге техники	Инженер-электроник (электроник), исәпләү (мәгълүмати-исәпләү) үзәге техники, инженер, инженер-программист (программист), техник-программист, техник
25.	Күчermә ясаучы	Сызым сыйучы, сызым сыйучы-конструктор, күчermә ясаучы, рәссам
26.	Психолог	Психолог, медицина психологы, педагог-психолог, һөнәр буенча консультант
27.	Физиолог	Физиолог, биолог
28.	Социолог	Социолог, хезмәт социологиясе лабораториясе (бюросы) башлыгы
29.	Рәссам	Барлық исемдәге рәссам, архитектор, сыйым сыйучы
30.	Архитектор	Рәссам-конструктор (дизайнер), сыйым сыйучы-конструктор, сыйым сыйучы
31.	Тәржемәче-дактилолог, сурдотәржемәче	Тәржемәче-дактилолог, сурдотәржемәче
32.	Бүлек идарәчесе (ферма, авыл хужалыгы участогы)	Бүлек идарәчесе (ферма, авыл хужалыгы участогы), агроном, зоотехник
33.	Филиал директоры (житәкчесе, мәдире), башка аерымланган структур бүлекчә директоры	Икътисадый эшчәнлекнең тиешле тәре хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация тәркемнәренә кертелгән вазыйфалар

5. Премия һәм башка бүләкләү түләүләре хезмәткәрләргә билгеле бер вакыт (ай, квартал, ел) чоры өчен, шулай ук юбилей даталары, аерым билгеләр алу, рәхмәт хатлары, грамоталар, бүләкләр алу һәм оешманың локаль актлары һәм коллектив шартнамәләре белән билгеләнгән башка нигезләр буенча бер үк вакытта билгеләнә.

5.1. Премия һәм башка бүләкләү түләүләрен башкару үзләме, тәртибе һәм шартлары Зеленодольск муниципаль районы яшьләр сәясәте муниципаль оешмаларының локаль актлары һәм коллектив килешүләр белән билгеләнә.

5.2. Эшче, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләре гомумтармак һәнәрләренең һәм житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфаларының һәнәри квалификация тәркемнәренә керә торган хезмәткәрләргә премия түләүләренә үзәдә тотылган хезмәт өчен түләү фондының тәкъдим ителә торган үзләме хезмәткәрләргә төп эш урыны буенча окладлар (эш хакы ставкалары, вазыйфаи окладлар) һәм стимуллаштыру характеристындагы башка түләүләрне бирүгә үзәдә тотылган хезмәт өчен түләүнең кимендә 2 процентын тәшкил итә.

6. Хезмәт интенсивлыгы өчен түләүләр Зеленодольск муниципаль районы яшьләр сәясәте муниципаль оешмаларының эшче, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләре гомумтармак һәнәрләре һәм житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфаларының һәнәри квалификация тәркемнәренә керә торган хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

$$B_{it} = O_d \times D_{it},$$

биредә:

B_{it} - хезмәт интенсивлыгы өчен түләүләр;

O_d - Зеленодольск муниципаль районында яшьләр сәясәте муниципаль оешмаларының эшче, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләре гомумтармак һәнәрләре, житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфалары һәнәри квалификация тәркемнәренә керә торган хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{it} - хезмәт интенсивлыгы өчен өстәмә түләүләр үзләме.

Хезмәтнең интенсивлыгы өчен өстәмәләр үзләме әлеге Нигезләмәгә күшүмтәнәң 2 нче таблицасында китечелгән.

V. Компенсация характеристындагы түләүләр

1. Зеленодольск муниципаль районы яшьләр сәясәте муниципаль оешмаларында компенсация характеристындагы түләүләргә тубәндәгеләр керә:

зыянлы һәм (яки) куркының хезмәт шартлары белән эшләгән хезмәткәрләргә түләү;

нормаль шартлардан читләшкән шартларда (тәрле квалификация эшләрен башкарганда, һәнәрләрне (вазыйфаларны) берләштергәндә, тиешле вакыттан тыш эшне, тәнлә эшләгәндә һәм нормаль шартлардан читкә тайпилган башка шартларда эшләр башкарганда) эшләгән өчен түләүләр.

2. Зарарлы һәм (яисә) куркының хезмәт шартлары булган эшләрдә эшләүче

хезмәткәрләргә компенсация характеристындағы түләүләр һәм нормаль (һөнәр (вазыйфалар) белән бер-берсен берләштерү), чиктән тыш эшләү, тәnlә эшләү, хезмәт курсәту зоналарын киңәйтү, эштән азат итмичә эш күләмен арттыру яисә вакытлыча булмаган хезмәткәрнең бурычларын үтәү, хезмәт шартнамәсе белән билгеләнгән эштән азат итмичә эшләү, ял һәм эшләми торган бәйрәм көннәрендә эшләү өчен) законнар нигезендә һәм Зеленодольск муниципаль районы яшьләр сәясәте муниципаль оешмаларының хезмәт өчен расланган фонд чикләрендә тиешле финанс елына билгеләнә.

Компенсация характеристындағы түләүләр, аларның күләмнәре һәм аларны гамәлгә ашыру шартлары, хезмәт турындағы законнарга һәм хезмәт хокуки нормаларын үз өчен алган башка норматив хокук актларына, бу Нигезләмәгә таянып, колектив шартнамәләре, килешүләр, локаль норматив актлар белән билгеләнә

2.1. Компенсация характеристындағы түләүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kh} = O \times D_{kh} \times \frac{H_{fk}}{H_n},$$

Биредә:

B_{kh} - компенсация характеристындағы түләүләр;

O - Зеленодольск муниципаль районында яшьләр сәясәте муниципаль оешмаларының эшчеләр, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләре гомумтармак һөнәрләре, житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәренә керә торган хезмәткәрләренең өлеге Нигезләмәнен II бүлеге нигезендә кабул ителә торган база оклады күләме;

D_{kh} - Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә кабул ителә торган компенсация характеристын түләүгә өстәмәләр күләме;

H_{fk} - законнар белән ана компенсация характеристындағы түләүләр күздә тотылган фактта эшләнгән вакыт;

H_n - Зеленодольск муниципаль районында яшьләр сәясәте муниципаль оешмаларының эшчеләр, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләре гомумтармак һөнәрләре, житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәренә керә торган хезмәткәрләренең база оклады (хезмәт хакы ставкасы) өчен Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә кабул ителә торган сәгать нормасы.

3. Нормадан тайпыла торган шартларда эшләгән өчен түләүләр түбәндәге күләмнәрдә билгеләнә:

тәnlә эшләгән һәр сәгать өчен нормаль шартларда эшләгән белән чагыштырганда арттырылган, әмма хезмәт турындағы законнарда һәм хезмәт хокуки нормаларын үз өчен алган башка норматив хокук актлары белән билгеләнгәннән ким булмаган күләмдә түләнә;

хезмәткәрне ана график белән билгеләнгән ял көнендә яки эш көне булмаган бәйрәм көнендә эшкә жәлеп иткәндә эш өчен кимендә икеләтә күләмдә түләнә:

әгәр дә эш ял көнендә һәм эш көне булмаган бәйрәм көнендә эш вакытының айлык нормасы чикләрендә башкарылса, вазыйфаи оклад алуучы хезмәткәрләргә –

окладтан тыш кимендә берәр көндезге яки сәгатьләп түләнә торган база ставкасы үләмәндә һәм, әгәр эш айлык нормадан тыш башкарылса, база окладыннан тыш кимендә икеләтелгән көндезге яки сәгатьләп түләнә торган ставка үләмәндә;

ял көнендә яки бәйрәм көнендә эшләгән хезмәткәрнең теләге буенча ача башка ял көне бирелергә мөмкин. Бу очракта эш көне булмаган бәйрәм көненә бер эш көне үләмәндә түләнә, ә ял көне өчен түләнми;

хезмәт шартлары зааралы һәм (яки) куркыныч булган эшләрдә эшләүче хезмәткәрләр хезмәте өчен түләү хезмәт шартларын маҳсус бәяләү нигезендә хезмәт шартлары нормаль булган эшләрнең төрле төрләре өчен билгеләнгән окладлар (вазыйфаи окладлар), эш хакы ставкалары белән чагыштырганда база окладының 4 процента үләмәндә арттырылган үләмәндә билгеләнә

һөнәрләрне (вазыйфаларны) берьюлы башкарганда, хезмәт күрсәту зоналарын кинәйткәндә, эшнең үләмәе арттырылганда яки хезмәт шартнамәсе белән билгеләнгән эштән азат итмичә вакытлыча урында булмаган хезмәткәрнең вазыйфаларын үтәгәндә хезмәткәргә ёстәмә түләнә..

Зеленодольск муниципаль районында
яшьләр сәясәте муниципаль оешмаларының
эшче, мәдәният, сәнгать һәм кинематография
эшче гомумтармак һөнәрләре,
житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр
гомумтармак вазыйфалары һөнәри
квалификация төркемнәренә көрә торган хезмәткәрләренең
хезмәт өчен түләү шартлары турындағы
нигезләмәгә карата
кушымта

1 нче таблица

СТИМУЛЛАШТЫРУ ХАРАКТЕРЫНДАГЫ ТҮЛӘҮЛӘР
АЛУ МӨМКИНЛЕГЕ БИРӘ ТОРГАН РОССИЯ ФЕДЕРАЦИЯСЕНЕҢ, ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫНЫң, СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАР СОЮЗЫНЫң,
СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАР СОЮЗЫ СОСТАВЫНДАГЫ СОЮЗ
һәм АВТОНОМ РЕСПУБЛИКАЛARНЫң дәүләт бүләкләре
ИСЕМЛЕГЕ

N т/б	Дәүләт бүләгә исеме
1	2
1.	Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре

1.1.	Россия Федерациясенең халық рәссамы
1.2.	Россия Федерациясенең Атказанган архитекторы
1.3.	Россия Федерациясенең Атказанган сәнгать эшлеклесе
1.4.	Россия Федерациясенең атказанган фән эшлеклесе
1.5.	Россия Федерациясенең Атказанган жыр төзүчесе
1.6.	Россия Федерациясенең Атказанган зоотехнигы
1.7.	Россия Федерациясенең Атказанган уйлап табучысы
1.8.	Россия Федерациясенең Атказанган конструкторы
1.9.	Россия Федерациясенең Атказанган житештерү белем бирү мастеры
1.10.	Россия Федерациясенең Атказанган машина төзүчесе
1.11.	Россия Федерациясе халкына көнкүрөш хезмәте курсатуңең Атказанган хезмәткәре
1.12.	Россия Федерациясенең Атказанган торак-коммуналь хужалык хезмәткәре
1.13.	Россия Федерациясенең Атказанган азық-төлек индустриясе хезмәткәре
1.14.	Россия Федерациясенең Атказанган әлемтә хезмәткәре
1.15.	Россия Федерациясенең Атказанган текстиль һәм жиңел сәнәгать хезмәткәре
1.16.	Россия Федерациясенең Атказанган транспорт хезмәткәре
1.17.	Россия Федерациясенең Атказанган рационализаторы
1.18.	Россия Федерациясенең Атказанган әчке эшләр органнары хезмәткәре
1.19.	Россия Федерациясенең Атказанган коткаручысы
1.20.	Россия Федерациясенең Атказанган төзүчесе
1.21.	Россия Федерациясенең Атказанган рәссамы
1.22.	Россия Федерациясенең Атказанган иқътисадчысы
1.23.	Россия Федерациясенең Атказанган энергетигы
1.24.	Россия Федерациясенең атказанган юристы
2.	Татарстан Республикасы мактаулы исемнәре, дәүләт бүләкләре
2.1.	Татарстан Республикасы Халық укытучысы
2.2.	Татарстан Республикасының Халық рәссамы
2.3.	Татарстан Республикасының Атказанган архитекторы

2.4.	Татарстан Республикасының Атказанган фән эшлеклесе
2.5.	Татарстан Республикасының Атказанган уйлап табучысы
2.6.	Татарстан Республикасының Атказанган машина төзүчесе
2.7.	Татарстан Республикасының Атказанган югары мәктәп хезмәткәре
2.8.	Татарстан Республикасының Атказанган торак-коммуналь хужалық хезмәткәре
2.9.	Татарстан Республикасының Атказанган жиңел сәнәгать хезмәткәре
2.10.	Татарстан Республикасының Атказанган азық-төлек сәнәгате хезмәткәре
2.11.	Татарстан Республикасының Атказанган элемтә хезмәткәре
2.12.	Татарстан Республикасының Атказанган транспорт хезмәткәре
2.13.	Татарстан Республикасының Атказанган рационализаторы
2.14.	Татарстан Республикасының Атказанган әчке эшләр органнары хезмәткәре
2.15.	Татарстан Республикасының Атказанган коткаручысы
2.16.	Татарстан Республикасының Атказанган төзүчесе
2.17.	Татарстан Республикасының Атказанган икътисадчысы
2.18.	Татарстан Республикасының Атказанган энергетиги
2.19.	Татарстан Республикасының Атказанган юристы
3.	Советлар Социалистик Республикалары Союзының мактаулы исемнәре
3.1.	СССРның халық архитекторы
3.2.	СССРның Атказанган уйлап табучысы
3.3.	СССРның Атказанган сәнәгать хезмәткәре
3.4.	СССРның Атказанган төзүчесе
3.5.	СССРның Атказанган транспорт хезмәткәре
3.6.	СССРның Атказанган элемтә хезмәткәре
3.7.	СССР Кораллы Көчләренең Атказанган белгече
4.	Советлар Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре
4.1.	Атказанган сәнәгать хезмәткәре
4.2.	Атказанган энергетик
4.3.	Атказанган машина төзүче

4.4.	Азық-төлек индустриясeneң Atқазанган хезмәткәре
4.5.	Atқазанган полиграфист
4.6.	Atқазанган транспорт хезмәткәре
4.7.	Atқазанган автотранспорт хезмәткәре
4.8.	Atқазанган әлемтәче
4.9.	Atқазанган әлемтә хезмәткәре
4.10.	Atқазанган төзүче
4.11.	Халықка көнкүрөш хезмәте күрсәтүнең Atқазанган хезмәткәре
4.12.	Atқазанган көнкүрөш хезмәте хезмәткәре
4.13.	Atқазанган коммуналь хужалық хезмәткәре
4.14.	Atқазанган торак-коммуналь хужалық хезмәткәре
4.15.	Халықка коммуналь həm kөnкүrөш хезмәте күrсәtүneң Atқazanган хезмәtкәre
4.16.	Atқazanган коммуналь-көnкүrөш хезмәte хезмәtкәre
4.17.	Atқazanган фən həm təxnikə eшleklesе
4.18.	Atқazanган фən eшleklesе
4.19.	Atқazanган юрист
4.20.	Atқazanган инженер
4.21.	Atқazanган уйлап табучы
4.22.	Atқazanган рационализатор
4.23.	Atқazanган мастер
4.24.	Atқazanган икътисадчы
4.25.	Atқazanган хисапчы
4.26.	Atқazanган яшьлər (eшləyчe, eшchе) остазы
5.	Советлар Социалистик Республикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре
5.1.	Atқazanган сənəgatъ хезмәtкәre
5.2.	Atқazanган машина төzүче
5.3.	Atқazanган медицина сənəgatъ хезмәtкәre
5.4.	Atқazanган транспорт хезмәtкәre
5.5.	Atқazanган шофер
5.6.	Atқazanган машина йөртучесе

5.7.	Атказанган элементте
5.8.	Атказанган элементте хезметкере
5.9.	Атказанган төзүче
5.10.	Атказанган сөүдә һәм жәмәгать туклануы хезметкере
5.11.	Атказанган сөүдә хезметкере
5.12.	Халықка көнкүреш хезмәте курсатунаң Атказанган хезметкере
5.13.	Атказанган көнкүреш хезмәте хезметкере
5.14.	Атказанган торак-коммуналь хужалық хезметкере
5.15.	Атказанган фән һәм мәденият эшлеклесе
5.16.	Атказанган фән һәм техника эшлеклесе
5.17.	Атказанган фән эшлеклесе
5.18.	Атказанган юрист
5.19.	Атказанган милиция хезметкере
5.20.	Атказанган техник
5.21.	Атказанган инженер
5.22.	Атказанган уйлап табучы
5.23.	Атказанган рационализатор
5.24.	Атказанган икътисадчы
5.25.	Атказанган хисапчы
5.26.	Атказанган халық хужалығы хезметкере
5.27.	Атказанган рационализатор һәм уйлап табучы